WASHINGTON DC 200
NEWS CTT
DRAUGAS, CHI. IL 60629

THE LIBRARY OF CONGRESS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVIII Kaina 15 c. TREČIADIENIS — WEDNESDAY, SPALIS — OCTOBER 16, 1974 Nr. 243

Australijos premjeras atsisakė priimti LB atstovus

Washingtonas. — Ryšium su Australijos ministerio pirmininko E. Gough Whitlam viešnage JAV-se, JAV LB ryšininkas prie valstybės departamento Algimantas Gureckas LB Krašto valdybos buvo įgaliotas prašyti su juo pasimatymo, jam besilankant Washingtone. Ambasados pareigūnams vilkinant su atsakymu ir iš jų pareiškimų jaučiant juos turint aukštesniųjų instancijų duotus nurodymus vengti kalbėtis su pabaltiečių atstovais, spalio 4 A. Gureckas nuvyko į Australijos ambasadą su tikslu įteikti LB memorandumą ambasadoje beviešinčiam ministeriui pirmininkui. Deja, ministeris pirmininkas atsisakė su LB atstovu pasimatyti. Memorandumą priimti buvo atsiųstas ambasados patarėjas M. J. McKoewn.

Įteiktame memorandume išreikštas protestas dėl Australijos vyriausybės įvykdyto Pabaltijo valstybių aneksijos pripažinimo ir "pasmerktas šis paskiktinimą keliantis, neteisėtas ir negarbingas elgesys". Paminima, kad nors Pabaltijo tautoms jau ilgesnį laiką tenka nešti Molotovo — Ribbentropo paktu okupanto užkrautą jungą, lietuviai, latviai ir estai niekad nėra priėmę sovietų okupacijos kaip teisėtos ir galutinės. Lietuvių tauta 1941 metų sukilimu, 1944-1952 metų partizaniniu karu ir paskutiniuoju laiku demonstracijomis ir 1972 metų susideginimais rodo norą būti laisva. Romo Kalantos susideginimą sekusios jaunimo demonstracijos ir jas numalšinti buvę atsiųsti saugumo daliniai iš Sovietų Sąjungos. Dabartinėmis dienomis tautinė rezistencija prieš Sovietų Sąjungą didėja ir intensyvėja. Memorandumas baigiamas raginant Australijos vyriausybę pasisakyti už laisvę, teisingumą ir tautų apsisprendimą, atšaukiant nevykusį Pabaltijo valstybių aneksijos pripažinimą.

Po pasimatymo su M.J. McKeowm, A. Gureckas nuvyko į Naujosios Zelandijos ambasadą, kur buvo priimtas ministerio titulą turinčio R.B. Atkins. Jam įteiktas naujajam N. Zelandijos ministeriui pirmininkui skirtas memorandumas. Memorandumas turinio atžvilgiu panašus į skirtąjį Australijos ministeriui pirmininkui.

Pokalbio su Australijos ambasados pareigūnu metu jaustas dip lomatinis šaltumas. N. Zelandijos ministeris priėmė LB atstovą kur kas šilčiau. Vyriausybės elgesys nebuvo nei priešstaraujamas, nei ginamas. Pažadėta memorandume ir pokalbio metu pareikštas mintis perduoti savo kraštų vyriausybėms. Australijos atstovas įteikė A. Gureckui Pabaltijo klausimu ambasados paruoštą oficilią medžiagą ir E.G. Whitlam suteikto atsakymo tekstą į užklausimą spaudos konferencijos Jungtinėse Tautose metu spalio 1.

LB Inf.

SEOUL. — Pietų Korėjoje plečiasi studentų demonstracijos prieš vyriausybę. Reikalaujama pilnos demokratijos ir paleisti politinius kalinius, suimtuosius studentus ir dvasininkus. Iki šiol būdavo skelbiama tik apie Seoulo studentų protestus, dabar jau demonstravo Kvangju, 150 mylių į pietus nuo Seoulo, ir Pusan universiteto klausytojai.

MASKVA. — William Simon, iždo sekretorius, spaudos atstovams pareiškė, kad jo pasikalbėjimai su sovietų oficialiais asmenimis yra labai draugiški. Jis tris su puse valandos diskutavo susidariusią situaciją su sovietų užsienio prekybos ministeriu Nikolai Patoličevu. Smulkesnių detalių jis nepasakojo, tik sakė, kad jam pavyko išaiškinti, kodėl prez. Fordas sulaikė tolimesnį grūdų pardavimą rusams.

NEW YORK. — Amerikos gydytojų susivienijimas skelbia, kad 100,000 Amerikos gyventojų yra 159 gydytojai. Illinojaus valstijoje tam gyventojų skaičiui yra kiek mažiau — 120.

2 valandas neįsileido Kennedžio

BOSTONAS. — Apie 2,000 demonstrantų susirinko prie viešbučio, kur turėjo atvykti senatorius Edward Kennedy, ir neleido jam įeiti dvi valandas. Kennedy buvo pakviestas kalbėti už demokratų kandidatą į valstijos gubernatorius Michael Dukakis. Demonstrantų atstovė Viginia Sheehy laikraštininkam sakė: "Mes čia susirinkom pasakyti demokratų partijai, kuri paprastai remia vaikų vežiojimą, kad tam priešinamės. nors ir esame demokratai".

Demonstracijos buvo ramios, jokių incidentų nebuvo.

Studija apie tikėjimo persekiojimą Lietuvoje

Bohdan R. Bociurkiw (ukrainietis), politinių mokslų profesorius Carlton University, Ottawoje, Kanadoje, parašė studiją: "Religious Dissent in the USSR: Lithuanian Cronicle". Šią savo studiją (32 mašinėle rašytų pus lapių) jis rugsėjo 15 skaitė International Slavist Conference at Banff, Alberta, Kanadoje.

Ruošdamas šią studiją, Bociurkiw kelis kartus lankėsi Eltos redakcijoje. Studija apima Bažnyčios padėtį okupuotoje Lietuvoje nuo 1945 iki 1974. Aprašomi visi Lietuvos vyskupai — gyvenę, mirę, nužudyti ir dabar gyveną. Bevek išimtinai panaudota Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos, anglų ir vokiečių kalba Eltos biuleteniai ir kiti šaltiniai.

Ši studija bus įdėta konferencijos leidiniuose. Konferencijoje dalyvavo šios organizacijos: konferenciją rengusi Conference of the American Association for the Advancement of Slavic Studies, the British Universities' Association of Slavist, the British National Association for Soviet and East European Studies, and the Canadian Association of Slavists at Banff, Alberta. (E.)

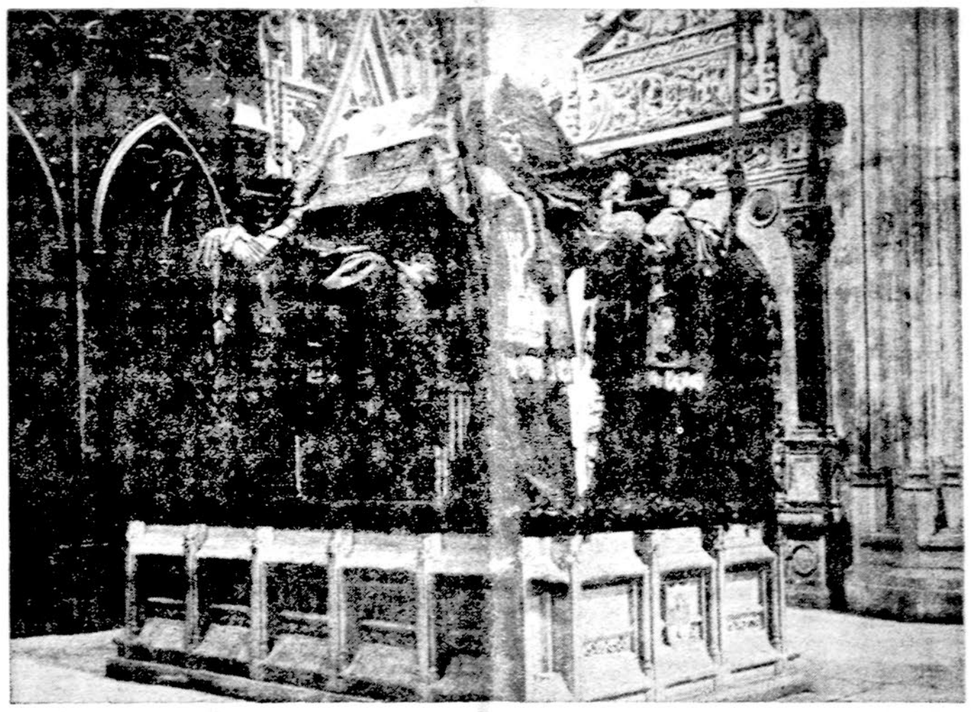

Šiomis dienomis paradais ir iškilmėmis minima Kolumbo diena. Įdomu, kad nėra tiksliai nustatyta, kur ilsisi jo palaikai. Daug kas mano, o ispanai įsitikinę ir teigia turistams, kad Kolumbo kaulai 1899 parvežti į Sevilliją ir laikomi katedroje, šiame labai puošniame karste.

Sadatas nori taikos su Izraeliu

KAIRAS. — Sadatas užtikrino Kissingerį, kad jis rems ir sieks susitarimo su Izraeliu ir norės pasirašyti taikos sutartį. Svarbu tik, kad Izraelis išsikraustytų iš 1967 užimtų žemių. Jis optimistiškai žiūri į arabų viršūnių konferenciją, prasidedančią spalio 26 Rabate, Maroke, mano, kad jo planui kiti arabai pritars.

Kissingeris, išėjęs iš Sadato rezidencijos, sakė, kad jis taip pat optimistas, kad padaryta pažymėtina pažanga ir tikroji taika Viduriniuose Rytuose yra galima.

Antrą kartą apsilankė Kissingeris ir Damaske. Sakoma, kad trijų valandų pasikalbėjimas su prezidentu Hafez Assadu buvęs kietas. Assadas žadėjo neįsileisti Jungtinių Tautų stebėtojų į Golan aukštumas, jeigu iki gruodžio 1 nebus padaryta žymesnės pažangos derybose. Jis stipriai pasisakė už derybų Genevoje atnaujinimą, kai Kissingeris mano, kad to nereikia.

Kissingeris iš Vid. Rytų išskrido į Alžirą, Alžirijos sostinę. Žadėjo dar sustoti ir Maroke. Vid. Rytus aplankys ir lapkričio mėnesį, grįždamas iš kelionės po Sov. Sąjungą, Indiją, Pakistaną, Bengaliją.

STOCKHOLMAS. — Du britų astronomai — Sir Martin Ryle ir Antony Hewish gavo Nobelio fizikos premiją. Premija bus pirmoji, skirta už radijo astronomiją. Jiedu dirba Cambridge universitete.

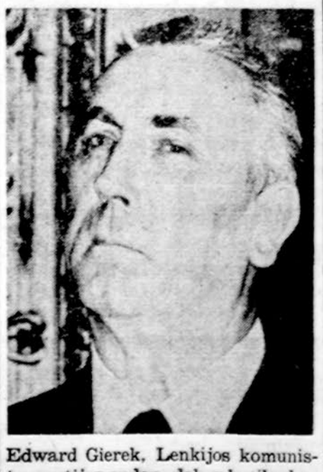

Edward Gierek, Lenkijos komunistų partijos vadas, dabar besilankąs Amerikoj.

Fordas vetavo pagalbos nutraukimą Turkijai

WASHINGTONAS. — Prez. Fordas vetavo Kongreso abiejų rūmų priimtą pagalbos nutraukimą Turkijai. Dabar Kongresas buvo susirinkęs ir turėjo perbalsuoti, nugalėti prezidento veto. Kongresas dėl to negalėjo išsiskirstyti ir pradėti priešrinkiminės kampanijos.

Fordas prie savo veto pridėjo, kad toks nutraukimas pagalbos labai apsunkina derybas dėl Kipro ir į pavojų stato gerus Amerikos ir Turkijos santykius, Turkija yra ištikima NATO narė ir strategiškai labai svarbioj vietoj.

Kitomis žiniomis, Istambulo laikraščiai vakar rašė, kad jei Amerika nutrauks pagalbą Turkijai, turkai atsakys Amerikai karines bazes.

Didelis prez. Giscard laimėjimas

PARYŽIUS. — Prez. Giscard pasiekė didelio laimėjimo darbininkų atžvilgiu, kai darbdaviai ir darbininkų unijos pasirašė susitarimą, kad jei dėl recesijos ir kitų ekonominių bėdų kas nors neteks darbo, per visus metus jis gaus pilną uždarbį nedirbdamas. Tokio atsitikimo dar nėra buvę jokiame krašte.

Prancūzijoj bedarbių padaugėjo. Pernai rugpiūčio mėnesį buvo 364,000 nedirbančiųjų, šiemet tuo pačiu metu jau 428,000.

TOKIJO. — Prezidento Fordo specialus atstovas William Eberle užtikrino japonus, jog Amerika 1974 jiems pristatys tiek maisto, kiek buvo numatyta. Eberle lankėsi ir Vakarų Europoje ir ten taip pat pažadėjo pristatyti viską, kas buvo numatyta. Šiek tiek grūdų bus galima parduoti ir sovietams.

NEW YORK. — New Yorko centre neišnuomotų patalpų priskaitoma 11 proc. ar net daugiau. Chicagoje yra dar daugiau — apie 14 proc., o Dallas net 20 proc. Pittsburghe, kur neišnuomotų patalpų įstaigoms yra 12 proc., vienas naujai pastatytas 23 aukštų namas stovi dar visai tuščias jau keletą metų.

Fanfani bandys sudaryti vyriausybę

ROMA. — Italijos prezidentas Giovanni Leone pasiūlė sudaryti vyriausybę krikščionių demokratų vadui Amintore Fanfani. Fanfani panašią vyriausybę — iš centro ir kairiųjų partijų — buvo sudaręs 1962. Dabartinį pasiūlymą priėmė su tam tikrom rezervacijom. Jeigu jam ir pasisektų susikalbėti su socialistais ir socialdemokratais, visvien vyriausybė nebūtų tvirta ir būtų tik pasiruošimas naujiems rinkimams.

Fanfani pareiškė, jis mėgins perkalbėti socialistus, kad tie nustotų pataikavę komunistam. Dėl socialistų siūlymo ir komunistams, antrai savo didumu partijai, duoti balsą ekonominiuose reikaluose ir nuvirto dabartinė vyriausybė. Su tuo nesutiko nei krikščionys demokratai, nei socialdemokratai.

Surado ne tą Valparaiso

VALPARAISO, Ind. — Buvo tikras nesusipratimas, kai trys Karibų jūros jūrininkai praėjusį savaitgalį atsirado nedideliam Valparaiso mieste, netoli Chicagos, ir pradėjo ieškoti uosto ir laivo "Universe Patriot", į kurį jie turėjo patekti šiandien, trečiadienį. Išsiaiškinus su Indianos administracijos pareigūnais, buvo jūrininkams paaiškinta, kad prie Michigano ežero nėra laivo tokiu vardu. Pareigūnai paskui susisiekė su New Yorku ir iš ten sužinojo, kad tas laivas tikrai bus trečiadienį, tik ne čia, 25 mylios nuo ežero, bet Valparaiso uoste, Čilėje, Pietų Amerikoj.

HONG KONG. — Kanadiečiai, lanką Kiniją, pasakoja, kad Kinijos vicepremjeras Teng Hsio-ping jiems sakęs, jog sovietų-kinų derybose dėl sienų nepadaryta jokios pažangos. Teng, kuris sergant Ču En-jui, eina didelę dalį jo pareigų, dar sakė, kad trys sovietų lakūnai, nusileidę helikopteriu, greit bus teisiami ir kad jie yra kalti, laikomi šnipais. Kanadiečiai mano, kad tokio aukšto pareigūno pareiškimas, kad lakūnai yra "kalti", jau reiškia, kad teismas bus tik formalumas.

PALESTINIEČIAI DALYVAUS J. TAUTŲ DEBATUOSE

NEW YORK. — Jungtinių Tautų visuotinis susirinkimas 105 balsais prieš 4 ir 20 susilaikius nubalsavo Palestinos pabėgėlių organizacijos atstovus įsileisti į posėdį ir leisti jiems dalyvauti debatuose. Prieš balsavo tik Izraelis, Dominikonų respublika, Bolivija ir Amerika. Izraelis prieš tai buvo pareiškęs, kad palestiniečiai 'praktikuoja apgalvotas žudynes, elgiasi kaip tikri tos srities profesionalai". Kiti 24 kalbėtojai pakvietimą rėmė.

Palestiniečių atstovas Nabeel Shaath buvo labai laimingas, kai toks atsitikimas JT istorijoj buvo pirmas, kad nesančios valstybės delegatams leidžiama kalbėti valstybių susirinkime. Sakė, kad lapkričio 4, kai Vid. Rytų reikalu prasidės debatai, bus ir jų delegacija. Manoma, kad atvyks pats Palestinos išlaisvinimo organizacijos vadas Yassir Arafat.

Pirmas atsiliepimas apie Arafato atvykimą į JT buvo iš buvusios Izraelio premjerės Goldos Meir. Ji sakė: "Jungtinės Tautos turės didelės garbės išgirsti iš jo detales, ką jo žmonės darė Maalot Kiryat Shmona ir Naharija vietovėse".

Japonų atominis laivas galės grįžti

TOKIJO. — Pirmajam japonų atominiam prekybiniam laivui "Mutsu" bus leista sugrįžti į Honshu uostą. Laivas septynias savaites buvo užblokuotas jūroje, kai žvejai jam neleido įplaukti po bandomosios kelionės. Buvo žinoma, kad iš jo mašinų pradėjo veržtis atominė radiacija, dalis įgulos narių pasitraukė ir sugrįžo į krantą. Tik dabar pavyko įtikinti žvejus, kad radiacijos pavojus yra mažesnis, nei "X" spindulių, kuriais peršviečiami plaučiai.

Vyriausybė pažadėjo žvejams atsilyginti už visus nuostolius, jei tokių būtų dėl laivo kaltės, taip pat pažadėjo per mėnesį laiko jam suieškoti kitą uostą.

TEL AVIV. — Izraelio kariniai daliniai, padedami helikopterių ir lėktuvų, miškeliuose aplink Galilėją ieško infiltruotų arabų partizanų. Yra žinoma, kad partizanams pasisekė pereiti sieną iš šiaurės.

Jugoslavai sulaikė kanadietį

TORONTO. — Torontietį kroatą S. Smintic, su žmona ir vaiku nuvykusį Jugoslavijon, sulaikė policija. Jis yra tardomas kaip "Seljacka stranka" organizacijos narys. Jos vadas R. Menalo Toronte teigia, kad ši organizacija yra grynai kultūrinio pobūdžio, nors anksčiau tokiu pavadinimu Jugoslavijoje veikė politinė partija. Incidentą tiria Kanados ambasadorius Jugoslavijoj R. L. Rogers.

Buvo sekamas ir Nixonas

PHILADELPHIA. — Julie Eisenhower, jaunesnioji Nixono duktė, repetuodama televizijoj programą Mike Douglas Show, sakė, kad 1968 metais, kai jos tėvas vedė kampaniją, jo oponento, Hubert Humphrey, žmonės buvo įtaisę mikrofonus Nixono patalpose. Toks politinis vienas kito sekimas, Julijos žodžiais, "yra tautos tragedija".

SITKA, Alaska. — Laivas-keltas "Columbia" su 300 keleivių ir 58 automobiliais didelio vėjo buvo nustumtas iš kelio, ir požeminė uola pralaužė vieną dugno sieną, bet laivui pavojaus nėra. Yra dvigubas dugnas.

Raymond Schmittleinas su dail. V. K. Jonynu, kai juodu lankė Wilton, Conn., bažnyčią su Jonyno vitražais. Apie didelio lietuvių bičiulio prof. Schmittleino mirtį vakar rašėme plačiau. (Vyt. Maželio nuotr.)

Assadas nesilankys Amerikoj

BEIRUTAS. — Libano laikraščiai rašo, kad Sirijoj lankydamasis Kissingeris prezidento Fordo vardu prezidentą Assadą kvietė atvykti į Ameriką, bet Assadas kvietimo nepriėmė.

KALENDORIUS

Spalio 16: šv. Jadvyga, Gudigirdas, Dova.

Spalio 17: šv. Ignotas, šv. Margarita, Kintautas, Gytė.

Saulė teka 7:03, leidžias 6:08.

ORAS

Dalinai saulėta, kiek šilčiau, apie 60 laipsnių.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKIŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja ps. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois 60629

VĖJO VINGIAIS ATGAL Į CHICAGĄ

Rodos, dar tik vakar klausėmės žaismingo vėjo Kernavės "Vėjo Vingio" stovykloje, o šiandien jau grįžtame miestiškon skautiškon veiklon. Renkamės rugsėjo 29 d. prie Jaunimo centro apatinės salės, kiekviena prie savo vieneto vadovės, nors širdelę vis dar traukia ir stovyklinės skiltįes draugės ir vadovės. Salėje mūsų jau laukia tunto vadija ir tėveliai. Įžygiuojame su daina ir šypsena — didelė dalis mūsų dalyvavo "Vėjo Vingio" stovykloje. Visos laimingai sugrįžome, parsinešusios skautiškos patirties kuprines, stovyklinio gyvenimo nuotaikas ir dar didesnį pasiryžimą kuo geriau skautauti.

Komandą perima s. Dalia Dundzilienė, kviesdama stovyklavusias seses burtis į stovyklinius vienetus. Ypač jautriai skamba jos žodis savo stovyklautojoms, savo štabui ir tunt. s. E. Šalčiūnienei už parodytą pasitikėjimą, kuriai ji įteikia savo rankų darbo menišką pintą rankdarbį. Seka skilčių šūkiai, skambi, banguojanti "Vėjo Vingio" daina. Salėje beveik gali apčiuopti sesių stovyklines nuotaikas, jų prisiminimus, džiaugsmą atlikus darbus ir padarius pažangą skautiškame augime.

Vėl grįžtame atgal į šią dieną. Besiruošdamos naujiesiems veiklos metams, didžiuojamės sesėmis, kurios savo skautiškąjį lavinimąsi tęsė toliau "Gintaro" vadovių mokykloje — Liucija Rimavičiūtė, Rasa Markulytė, Danutė Petkūnaitė, Raminta Jelionytė, Dalia Kiudulaitė, Rima Podytė. Tai mūsų ateities vadovės!

Susikaupiame prie vėliavos. Mūsų dvi sesės, Lisa Kosmonaitė ir Daiva Mikūnaitė ryžtasi stoti į geltonšlipsių eiles. Joms kaklaraiščius užriša draugininkė Ramona Kaveckaitė, o tėvynės ilgesio mazgelį tunt. s. E. Šalčiūnienė. Kviečiame ir mamytes šiame iškilmingame momente dalyvauti, savo dukrelėms gerojo darbelio mazgelį užrišti.

Tuntininkė s. E. Šalčiūnienė praveda tunto inspekciją, ypač pabrėždama tunto vieningumą, norą jį dar kartą tvirtai pajusti. Stengiasi sesės kiekviena savajam vienetui kuo šauniau atstovauti!

O pagaliau ir laužas, tiesa, be liepsnos ir žiežirbų, bet linksmas ir įvairus. Dainos, pasirodymai, taip šiltai ir vikriai sesės Rūtos Nainytės pravesti. Per greitai jau reikia rinktis į ratą ir paspaudus ranką visom sesėms tarti "iki pasimatymo" sekančioje tunto sueigoje.

r. b.

GABIJA

Ar tik žodis ar simbolis ar tikrovė?

Gabija —vardas, Gabija — ugnis, Gabija —kalnas, Gabija — paslaptis?

Gabija, kas ji bebūtų, vyr. skautėje ji gyva.

Gabijos ugnis suburia, suartina, sušildo. Gabijos paslaptis pasilieka vyr. skautėje artima, šilta, užburianti. Vienoms toji paslaptis aiškinama vienaip, kitoms kitaip. Bet ji pasilieka gyva ir gal tik daug vėliau suprasta.

Paukštytei ar skautei dar paslaptis, ką daro vyr. skautės Gabijos kalne kiekvieną rytą, kiekvieną vakarą ar vakaronėse. Vakaronėse, kada nėra nei triukšmo, nei klykavimo. Yra bendra, vieninga, švelni vakaro nuotaika. Linksma. Laiminga. Užburianti.

Kernavės Gabijos kalne pirmoji ugnis uždegta 1970 m. Sietyno stovykloje.

— — —

Suradome gražų kalniuką. Apleistą ir, atrodo, niekam nereikalingą. Bet lyg prašyte prašantį su juo bendrauti.Tai buvo Antarių skiltįes, tų metų vyr. skaučių kandidačių ir toje pačioje stovykloje davusių vyr. skaučių įžodį, slaptoji vieta. Lyg šventykla, lyg kažkas užburto... Ir taip tikrai jauku.

Antarės tuojau kibo į darbą ir pirmiausia prasikirto taką į Gabiją, kuris buvo pavadintas ir pakrikštytas "Antarių Taku" vardu. Darbas buvo ne vienos valandos ir ne vienos dienos. Bet tikslas buvo pasiektas. Gabijos kalnas buvo išvalytas, iškirstas ir tik vyr. skautės turėjo teisę ten vakaroti, bei sueiti.

Nuo tada ten vyksta vyr. skaučių kandidačių susimąstymo vakarai, įžodžiai ir net, tik tarpusavio padraugavimo vakarai.

Tais pačiais metais įvyko Gabijos kalno krikštynos. Iškabinta graži deginta lenta virš "Antarių Tako" su visais Antarių skiltįes skaučių vardais ir "Gabijos" kalno vardo lenta. Gabijos kalną pakrikštijo s. V. Aleknienė ir pasiraše visos Antarių skiltįes vyr. skautės—Birutė Bacevičiūtė, Rūta Giedraitytė, Jūratė Lingytė, Audronė Miglinaitė, Rūta Nainytė, Violeta Oparinaitė, Asta Paškevičiūtė, Marija Petrauskaitė, Dalia Stelmokaitė, Silvija Traškaitė, Nijolė Vainaitė ir jų globėja ps. Danutė Vainauskaitė.

Liko įmažintas Gabijos kalnas. Su savo tradicijomis, su prisiminimais, su Gabijos dvasia.

Šiais metais Gabijoje iškelta Gabijos vyr. skaučių gairė, kuri ne vienai iš mūsų priminė Sietyno dienas ir svajones šį kalną sau laikyti šventu. Ne vienoje iš mūsų pasirodė džiaugsmo ašara akyse, nes jau per ketverius metus savo prieglobstin prijungėm daug vyr. skaučių ir tikim, kad tas kalniukas ir tos tradicijos joms bus taip šventos ir taip tikros, kaip mums.

Paskutinis lauželis Gabijoje... Paskutinė žiežirba nuskrieja... Ir paskutinis nuodėgulis pasilieka laukti kitos stovyklos, kitų vyr. skaučių, kitų laužų, kitų susimąstymų, bei žodžių.

Vyr. skautė atlikusi savo pareigas stovykloje ieško sau atodūsio. Ieško poilsio. Ieško susikaupimui, susimąstymui vietos. Vietos, kurios niekas nepažeis įsibrovimu, triukšmu. Kurioje gamta ir skautė yra viena. Kur skautė gali atsigulti ant žemės, apkabinti ją ir atsikvėpt. Pajust, kad abi dar gyvos. Ir žemė ir ji. Abi pulsuoja, abi džiaugiasi, abi draugauja... Tik taip maža laiko draugauti ir suprasti... O tas ryšys toks stiprus.

Daina Gabijoje nėra tokia pati, kaip stovykloje. Rankos paspaudimas ir artumas kitos skautės niekur nėra taip jaučiamas kaip Gabijoje, kur nors ir mažas ratas apie gairės stiebą, bet toks tvirtas ir toks gyvas. Tvirtas ir nuoširdus.

— — —

Rodos stovykloje nėra tiek daug vyr. skaučių. Bet kai komanda vyr. skautėms išsirikiuoti ir žygiuoti arba bėgti (laiko daug nėra) į Gabiją, vis dėl to, išsineria iš rikiuotės apie 20 mėlynšlipsių. Koja kojon visos pirmyn Antarių taku į Gabijos kalną. (Įdomu ką tada paukštytės ir skautės mąsto?).

Tiesa, pirmą dieną, į pirmą Gabijos gairės pakėlimą buvo pakviesta visa Vėjo Vingio stovykla. Nes, vis dėlto, gairės stiebą ir visus Gabijos kalne pionieriškus įrengimus ten įvykdė stovykloje besiruošiančios pionierijos specialybę gauti skautės.

Kas toliau vyko — buvo paslaptis.

Su Gabija atsisveikinom paskutinį vakarą labai nostalgiškoje nuotaikoje, bet su viltim, kad vėl susitiksime...

sesė Vanda

REMKIME SOCIALINĮ SKYRIŲ

Baigėsi vasara, ir vėl kimbame darban. Mano didžiausias rūpestis — LSS Socialinis skyrius —beveik tuščias. Šiais metais vos kelios vietovės prisiuntė savo auką.

Mielos sesės, nedaug mes galime padėti savo vyresniojom sesėm, tačiau nors ir kukli mūsų parama Joms yra tikrai reikalinga ir Jos už mūsų rūpestį bei prisiminimą yra tikrai dėkingos.

Labai prašau, pasiųskime savo Vienetų aukas kuo greičiausiai. Nepagailėkime aukos Seserijos gerajam darbeliui.

Prisiminkime, atjauskime ir aukokime!

Budėkime!

s. Danguolė Banevičienė
Socialinio skyriaus vadovė

ATSISVEIKINOME SU SESE KRISTINA

Viena pati būriuoja prieš audrą. Viena pati laivą valdo. Tai sesė Kristina Baumilaitė. Ši sesė buvo viena iš pirmųjų jūrų skaučių. Pradėjo pati jauna ir be praktikos, bet per kelis metus ji savo išmoktas žinias mokėjo jau perduoti kitoms. Sesė Kristina išbuvo laivo vade tris metus. Po to, ir iki šiol, ji buvo Nerijos tunto adjutantė. Sesė Kristina pasižymėjo savo nuoširdumu ir skautiškumu. Gaila, turėjo išvažiuoti toli į Montanos valstiją studijuoti.

Š. m. rugsėjo 29 d. Nerijos tuntas, labai apgailestaudamas, atsisveikino su sese Kristina. Kuklios išleistuvės buvo suruoštos sueigos metu, kur Kristina buvo apdovanota įvairiom gėlėm, kortelėm, bei linkėjimais ir dovanėle. Tikimės, kad sesė Kristina mūsų neužmirš. Grįžusi į Chicagą ateis vėl su mumis pabendrauti.

Jūra

"Dainavos" vietininkija, Rochester, N. Y., atšventė 25 metų veiklos sukaktį. Šventėje dalyvavo L. S. Seserijos vyr. skautininkė v. s. L. Milukienė ir eilė kitų svečių. Nuotr. V. Bacevičiaus

BŪDINGA BALI SALA

Žydrame Indijos vandenyne į vakarus nuo Javos salos yra nedidelė sala, vadinama Bali. Šią salą lanko daug ekskursantų, ypač gausu ekspedicijų tyrinėtojų. Tai įdomi sala, apie kurią dažnai rašoma. Vietos gyventojai daug yra sukūrę pasakų ir legendų.

Salos geografinis dydis 5400 kvadratinių kilometrų. Čia gyvena daugiau kai vienas milijonas žmonių. Gyventojų pagrindinis verslas: ryžių, kakavos ir kavos auginimas. Be to, labai išplitę kokoso palmės, kurios savo aukštomis plunksnuotomis viršūnėmis sudaro nepaprastai puikius gamtos vaizdus. Kalnuose veržliai veikia Baturo ugniakalnis, kuris turi 3000 metrų aukščio. Šalia Baturo riogso užgesęs Angungo ugniakalnis. Iš kalnų teka vingiuotos ir sraunios upės. Čia dažnai pasireiškia gausūs tropiniai lietūs. Todėl Bali sala turi pakankamai drėgmės ir, be to, dosniai ją šildo pusiaujo saulė, tai ši sala esti lyg koks šiltadaržis. Čionai nėra nei metų laikų (pavasario, rudens ir žiemos): saloje ištisus metus dominuoja tik vasara, derlius surankamas kelis kartus per metus.

Vietiniai gyventojai labai nuoširdūs, gabūs ir geri meisteriai. Vyrai baigę darbus laukuose. apsiginkluoja kaltais ar tapytojų teptukais stoja prie kito savo mėgiamo darbo. Nors nei vienas nėra mokęsis specialioje mokykloje meno, bet jų sukurti darbai plačiai garsėja, kuriuos atvykę ekskursantai greit išperka.

Taip pat puikios skulptūros puošia Bali salos miestus ir kaimus. Jos matomos visur: gatvėse, kiemuose, pakelėse, vandenyno paplūdimiuose ir kitur. Jas kūrė kelios dešimtys skulptorių kartu.

Sakoma, kad Indonezijos istorija taip susiklostė, kad Islamo tikybos veržimasis į šią šalį sustojo prie Bali salos vartų. Kituose Indonezijos salose religijos nuostatai draudė vaizduoti paveiksluose arba ornamentuose augalus, paukščius, žvėris bei žuvis. Dailininkai galėjo piešti tik geometrijos figūras. Tačiau Bali saloje tapybos bei skulptūros menas ir toliau gyvavo, klestėjo ir tobulėjo.

Pažymėtina, kad šioj saloj labai išplitęs ir šokių menas. Vietos gyventojai taip sako:

— Rytą mes dirbam laukuose, po pietų užsiimam skulptūra bei tapyba, o vakarais šokame.

Mškns

APIE KIAULES IR ŽMONES

Jau ištisus metus Amerikos biologas Tumbleson studijuoja 370 kiaulių elgseną. Jis priėjo išvados, kad jų pasielgimo būdas yra panašus žmogaus elgsenai. Jų vadas nusako kada valgyti, gerti ir miegoti. Vadas pirmas pasirenka sau vietą, tada seka paršiukai, kurie pagal savo rangą stovi žemiau. Stipriausieji gali atsigulti šalia vado ir pasišildyti prie jo. Vienas bandymo numerių buvo atliekamas kiaulių gėrimo metu. Iš automatų jos galėjo čiulpti colą, pigų alų, džino degtinę ir džiną su apelsinų sunka. Vadas "Porky" pirmą kartą daug gėrė. Išgėręs du su puse litrų kaduginės su apelsinų sunka, jis buvo taip girtas, kad jo "pavaldiniai" nuo jo pasišalino. Antras iš eilės, stipriausias, beveik nieko negėrė ir laukė, kas bus. Jis pasidarė vadu.

"Porky" išsipagiriojo ir sekantį kartą nebegėrė nei lašelio. Po trijų dienų jis vėl pasidarė vadu. "Paprastieji" paršeliai, tie menkieji, neatkreipė į tą vadovybės pakaitą jokio dėmesio ir gėrė toliau. Ir jiems, kaip ir žmonėms, tur būt, skaudėjo galvą ir vargino migrena.

Al. T.

IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida
Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai
SCHNELL ON WESTERN FURNITURE COMPANY
6200 So. Western Ave. Tel. 778-2778

Sudiev, kol susitiksim vėl! "Kernavės" tunto "Vilnelės" vyr. skaučių būrelio sesės su savo vadove s. Sof. Jelioniene. Nuotr. vyr. sk. R. Martytės

Walton's Kilimų Didžiulio Atidarymo proga,
sutaupysit nuo $2.00 – $6.00 už kvadr. yardą
puikių kilimų, įskaitant padėklą ir įdėjimą.
DAR GAUSITE 10% NUOLAIDĄ PARODĘ ŠĮ SKELBIMĄ.
Pasinaudokite šia proga ir apsilankykite mūsų parduotuvėje. Vytautas Muliolis jums mielai patarnaus ir patars kokie kilimai tiks Jūsų butui.
VALANDOS: Pirm. iki Penkt. 9:30 iki 9:30, Šešt. 9:30 iki 5:30 p.p., Sekm. 12 v. d. iki 5 v. v.
WALTON CARPETS
5635 So. Pulaski Rd., Chicago, Ill. 60629
TEL. — 582-4600

Vytautas Muliolis, vedėjas

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: $22 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $20.00. Canada $22.00. Foreign Countries — $23.00.

	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	$22.00	$13.00	$8.00	$4.50
Kanadoje	22.00	13.00	8.00	4.50
Kitur JAV	20.00	11.00	6.50	3.00
Užsienyje	23.00	13.00	8.00	5.00
Savaitinis	13.00	7.00	—	—

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

● Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad 5 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad. nuo 2 iki 5:30 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

PR 8-3220
DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
3007 W. 83 Pl., Justice, Il., 599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0833
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet, antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So., Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3344 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 v. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad ir šeštad tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1442 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 10 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-5811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p. o trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 3 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2628 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr. treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6196
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Tel. PRospect 6-9466
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6348 South Albany Avenue
Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu susitarus.

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4850
Val.: pirm. antr. ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5. šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4850
Val.: pirm. antr. ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5. šešt. pagal susitarimą.

Akademinės skautijos

AUKSINĖ SUKAKTIS

Žmogaus gyvenimo amžius yra ribotas. Tėvus pakeičia vaikai, vieną kartą kita žmonių karta. Visi tai žino ir todėl kiekvienas žmogus, ruošdamasis išeiti iš šio pasaulio, stengiasi palikti gyvenimą gražesnį, kaip rado. Ar tai jam pavyksta, jau kitas klausimas.

Žmonės, sulaukę gyvenimo saulėleidžio, ypatingu žvilgsniu žvelgia į tuos, kurie užims jų vietą. Vyresnieji, kol dar gyvi, stengiasi įtaigoti jaunesniuosius, kad pastarieji jų pėdomis eitų, tęstų jų pradėtus ir dar nebaigtus darbus, laikytųsi pagrindinių doros dėsnių ir amžinųjų tautos idealų.

Štai kodėl geros valios dabartinė vyresnioji karta sielojasi mūsų jaunimu, išlaiko lituanistines mokyklas, remia lietuviškas jaunimo organizacijas.

*

Kai kalbame apie lietuvių jaunimo organizacijas, galime pasidžiaugti, kad turime nemažą organizuoto jaunimo: skautus, ateitininkus, neolituanus, ansamblius, chorus, tautinių šokių grupes, sporto klubus ir kitus vienetus. Visos jos mielos, visos siekia to paties tikslo, tik kitomis priemonėmis.

Bet šia proga mes kiek ilgiau sustosime prie skautų organizacijos ir ypatingai prie Akademinio skautų sąjūdžio, nes ši organizacija šiandien švenčia savo 50 metų gyvenimo ir veiklos sukaktį.

Skautiškas jaunimo judėjimas Lietuvoje pradėtas prieš 56 metus Vilniuje, kai 1918.XI.1 čia buvo įkurtas pirmasis lietuvių skautų vienetas. Akademinė skautija šešeriais metais jaunesnė. Jos pirmas vienetas — Studentų skautų draugovė atsirado Lietuvos universitete Kaune 1924 m. spalio 16 dieną. Tai akademinės skautijos gimtadienis. Taigi akademinė skautija išgyveno 50 metų.

*

Kai anglas R. Baden - Powellis kūrė skautiškus nuostatus ir pirmąjį skautų vienetą, jis turėjo galvoje tik berniukus ir paauglius. Kiek vėliau atsirado ir mergaitės skautės, skautai vyčiai ir vyresnio amžiaus skautės. Bet skautybė suaugusiems nebuvo praktiškai pritaikyta. Ji, taip sakant, liko lyg užvažiuojamu namu: ateina berniukas ar mergaitė į organizaciją, pabūna keletą metų, peršoka kelias pakopas ir vėl išnyksta. Skautų,-čių organizacija palieka jame tam tikrus pėdsakus, bet jaunuolis, jeigu netampa vadovu, amžinu skautu nelieka.

Išimtį iš minėto dėsnio sudaré lietuviai skautai, kurių tam tikra dalis, pradėjusi studijas universitete, nepanoro skirtis su savo pamėgta organizacija ir ryžosi likti amžinais skautais.

Per 50 metų akademinė skautija pergyveno įvairias formas. Iš pirmosios Studentų skautų, skaučių draugovės Vytauto Didžiojo universitete išsiskyrė Studenčių skaučių draugovė ir korporacija "Vytis". 1940 m. šie vienetai įkurti ir Vilniaus universitete. Klaipėdoje įsikūrė Pedagoginio instituto skautiškų studijų draugovė. Okupacijų metai Lietuvoje ne visiškai sustabdė akademinių skautiškų vienetų veikimą — jie veikė ir pogrindyje. Užtat greitai, 1946 — 1948 m. akademiniai skautų vienetai buvo įkurti gal dešimtyje Vakarų Vokietijos universitetų. 1947 m. sukurtas Akademinis skautų sąjūdis, apjungęs visus akademinės skautijos vienetus. 1948 — 1951 m. veiklos centras perkeltas į JAV-bes. Atskiri padaliniai veikia JAV-bėse, Kanadoje, Australijoje.

*

Kiek iš viso lietuvių akademinio jaunimo perėjo per akademinės skautijos eiles, tiksliai būtų sunku pasakyti. Šis skaičius galėjo siekti apie 1500 — 2000 studentų ir mokslus baigusių filisterių. Keliasdešimt sąjūdžio narių jau mirė. Okupacijų metais dalis narių žuvo ar išsiskirstė. Šiandieną aktyvių narių ASS turi keletą šimtų aktyvių ir keletą šimtų pasyvių narių.

Ar akademinė skautija daug ką nuveikė, atliko? — Tai klausimas, į kurį nelengva atsakyti. Ji padarė nemažai, bet ne tiek, kiek galėjo padaryti turėdama nemažą skaičių lietuvių intelektualų ir kiek turėjo padaryti pagal mūsų tautos reikalavimus.

Ji sudėjo nemaža kraujo aukų okupacijų metais Lietuvos laisvę ginant. Atskiri jos nariai aktyviai dalyvavo bolševikų ir vokiškų nacių pogrindyje, kur didesnius darbus atliko. Tremtyje ir išeivijoje akademikai skautai daug dirbo ir dabar tebedirba kurdami skautiškus vienetus, jiems vadovaudami, dažnai sudarydami vadovų, globėjų, tėvų komiteto narių kadrus. Akademikai skautai,-ės šiandien labai aktyviai dirba Liet. skautų sąjungoje, skautų brolijoje, skaučių seserijoje, įvairiose kitose organizacijose.

*

Nesvetima ir visuomeninio darbo, mokslo sritis. Akademinė skautija netapo politine partija, bet tai nereiškia, kad jos nariai ir pats ASS nesidomėtų Lietuvos laisvinimo reikalais ir neremtų mūsų sunkios laisvės kovos pastangų. Ir paskutinio ASS suvažiavimo Dainavoje (1974.IX.1) rezoliucijose yra toks punktas: "ASS jubiliejinis suvažiavimas pasisako už vispusišką lietuvybės aspiracijų išlaikymą, už bekompromisinį Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymo darbo tęsimą, kviesdamas visus narius ir visus lietuvius konsoliduoti jėgas ir pastangas sunkėjančiame Lietuvos valstybingumo funkcijų ir teisės išlaikyme. ASS jubiliejinis suvažiavimas sveikina Lietuvos Diplomatinę tarnybą, Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, Vliką ir kitas institucijas, linkėdamas jiems prasmingos veiklos ir broliškos darbo nuotaikos".

Nuo 1948 m. ASS leidžia skautiškajam jaunimui skirtą "Mūsų Vyčio" žurnalą. Akademikai skautai yra išleidę ir knygų. Prieš ketverius metus jie įkūrė Akademinės skautijos leidyklą, kuri ligi šiam laikui išleido šešetą gerai atrinktų knygų, iš kurių minėtini gen. St. Raštikio atsiminimų III tomas (616 psl.) ir Sąjūdžio narių paruošta knyga apie mūsų įžymųjį mokslininką Steponą Kolupailą (464 p.). Yra ir daugiau gerų projektų.

1952 m. ASS centro valdyba įsteigė Vydūno vardo studentų šalpos fondą, kuris sukaupė apie 30,000 nuosavo kapitalo ir ligi šiam laikui sušelpė apie 120 mokslus einančių studentų.

Iš ASS narių tarpo išėjo visa eilė lietuvių kultūrininkų, visuomenininkų, politikų, mokslininkų, žurnalistų, rašytojų, sporto jaunimo ir kt. organizacijų vadovų. ASS nariai sukūrė visą eilę tvirtų lietuviškų šeimų, kurios patikrina ilgesnį lietuvybės išlaikymą ateičiai. Tas pačias skautiškas sueigas dažnai lanko vaikai ir tėvai, o kartais jau net trys kartos. Panašus vaizdas ir vasaros stovyklose, kurios virsta lietuviškos veiklos pagrindu.

Tačiau klystumėm sakydami, kad akademinė skautija padarė tiek, kiek galėjo padaryti ir kiek reikėtų atlikti. Turime gerų vilčių, kad ASS, įžengęs į savo veiklos šeštąją dešimtį metų, nesusens, nes jis yra nuolat jaunu lietuvišku krauju — narių prieaugliu gaivinamas. Taigi akademinė skautija išliks gal dar kitą penktąją dešimtį metų, žinoma, jeigu ji pati to norės. O norėti turi, nes to reikalauja mūsų tautos ateitis.

b. kv.

JAV — KINIJOS SAMBŪVIS

Kraštų ryšiai nėra tvirti glaudžiai bendradarbiauti

GEDIMINAS GALVA

JAV užsienio politika

JAV prezidento kelionė į Pekiną 1972 m. vasario mėn. buvo politinė staigmena. Priešų susitaikymas nustelbė net ir blaiviai protaujančius daryti išvadas. Kinijos politikai jas padarė pirmutiniai. Ar jų svarstymai teisingi?

Bet kurie susitarimai priklauso nuo krašto padėties, jo interesų ir vadovaujančių asmenų nusiteikimo. Kinijos politinis vadovas Mao jau pasenęs ir pastaruoju metu lengvai palenkiamas dviejų prieštaraujančių linkmių. Kairioji linkmė, kovojanti prieš vakarietiškas kultūrines įtakas, palenkia 81 metų vyrą savo pusėn. Nuosaikusis Ču En - lajus, 76 m., gana sunkokai buvo susirgęs, Jų įpėdiniai dar nežinomi. Nežinoma ir Kinijos užsienio politikos linkmė ateityje.

Washingtono staigus poslinkis, susitaikant su kom. Kinija, parodė ne jos stiprybę, bet silpnybę Azijos žemyne.

Kinijos nuomonė

Kom. Kinija atvirai žaidė taikos sambūvio politika. Ministeris pirm. Ču kalbėjo X kinų komunistų partijos suvažiavime 1973 m. rugpiūčio mėn.: "Šiandieniniame pasaulyje yra tik dvi branduolinės galybės — JA Valstybės ir Sovietai. Jos varžosi dėl pirmavimo pasaulyje. Varžybos gali pastūmėti į susikirtimą. Jų varžybos pastovios, o susikirtimas tik laikinio pobūdžio. Mes turime siekti kuo platesnės proletariato tarptautinės atramos kovoti prieš imperialistus, kolonialistus, ypač prieš JAV ir Sovietų viešpatavimą".

Ši mintis šiandieną tebekartojama. Ji skelbiama tarptautiniuose suvažiavimuose, ypač Jungtinėse Tautose. Kom. Kinija bando vadovauti vadinamam trečiajam pasauliui Afrikoje, Azijoje ir Pietų Amerikoje, jungti ūkiškai atsilikusias tautas ir jas skatinti kovai prieš JAV pramonės vyravimą pasaulyje.

Kom. Kinija siekia iškilti į pasaulio galybę, nors jos ūkis nepadarė didelės pažangos, o apsiginklavimas dar menkas. Šios krašto ryškios silpnybės verčia vesti labai atsargią užsienio politiką, telkti šalininkus ir laukti meto, kai jos didieji priešai susinaikins. Kom. Kinijos taikos sambūvis su JAV nėra pastovus, nei tvirtas. Šiuo metu ji veda silpnosios Kinijos politiką iškilti į galybės pakopą.

JAV prezidento kelionė į Pekiną 1972 m. vasario mėn. buvo politinė staigmena. Priešų susitaikymas nustelbė net ir blaiviai protaujančius daryti išvadas. Kinijos politikai jas padarė pirmutiniai. Ar jų svarstymai teisingi?

Tokiose sąlygose JAV pamažu įsijungė į Vietnamo politinę maišatį, o vėliau siunčiami kariai pamažu amerikiečius įtraukė į nesėkmingą karą, kurio užkulisyje veikliai dalyvavo Pekinas ir Maskva, vėliau tapę varžovais Šiaurės Vietname.

SEATO buvo politinis miražas, atnešęs milžinišką sukrėtimą JAV, kad amerikiečiai, nežiūrint milžiniškų pastangų, nesugebėjo Vietname ne tik karo laimėti, bet net tvarkos ten palaikyti.

JAV pasitraukimas iš Azijos

Karo pralaimėjimas Vietname vertė Washingtoną daryti logišką išvadą — atšaukti amerikiečius karius iš krašto ir dalinai atsisakyti minties vyrauti Azijoje. Šis sprendimas pastūmėjo JAV tartis su kom. Kinija, nieko rimto iš jos nereikalaujant, o jai padaryti žymių nuolaidų ne tik Jungtinėse Tautose, bet ir Azijos žemyne. Kinija tik reikalavo, bet nė vienu klausimu nedarė nuolaidų. Toks buvo Nixono ir Kissingerio žygis. Tiesa, Pekinas pažadėjo vilkinti Vietnamo sujungimą, bet siekdamas savo tikslo, kad ten neįsivyrautų Sovietai.

JAV šiais metais ėmė savo karius atšaukti iš Siamo, Filipinų, Taivano, Pietų Korėjos ir Japonijos.

Indokinijos padėtis netikra. Pernai pasirašyta sutartis Paryžiuje net neverta jos popieriaus. Pietų Vietnamo, Laoso ir Kambodijos likimas, nežiūrint JAV teikiamos paramos, priklausys nuo kom. Kinijos sprendimo.

Taivanas, buvusi JAV karinė atspara, tebelaukia galutinio sprendimo, nes, tik jo galutinai atsisakius Kinijos naudai, galės būti užmegzti diplomatiniai santykiai.

Tiesa, Ramiajame vandenyne tebeplūduriuoja JAV septintasis karo laivynas, turintis 16,000 karių įgulą, bet jis nepajėgs JAV naudai palenkti politikos Azijoje.

Prekybos santykiai

Šiais metais JAV - kom. Kinijos užsienio prekybos balansas gali prašokti 1 bil. dolerių. JAV išvežimas dabar bent dešimtį kartų didesnis už jų įvežimą iš Kinijos. Užsienio prekyboje daug sveria JAV maisto gaminių išvežimas į kom. Kiniją, kuri vis dar nesinaudoja didžiausiu palankumu prekėms išvežti. Užsienio prekyba neturės lemiančios įtakos į JAV - kom. Kinijos politinius santykius. Dabartiniai prekybiniai santykiai gali tik jiems pakenkti.

Praėjusį gegužės mėnesį Pekinę buvo pasirašyta kom. Kinijos - Sov. Rusijos prekybos sutartis, nors iki šio meto jie tebeveda aštrią politinę kovą.

Mes nežinome, kas bus Mao įpėdiniu ir jo užsienio politikos nusiteikimo. Jei ir jo įpėdinis tęs dabartinę kom. Kinijos užsienio politiką, ji tebus trumpalaikė. Pats Mao dar gali padaryti staigų užsienio politikos posūkį, nusigręžti nuo JAV, jei dabartinis susitarimas, jo nuomone, netarnaus kom. Kinijos tikslams.

NEGRĖ NORI BŪTI CHICAGOS MERAS

Brenda E. Perry, 28 m. respublikonė, negrė, paskelbė, kad ji kandidatuosianti mero rinkimuose. Ji jau yra penkta, pasiskelbusi kandidatu į merus. Gerai išsilavinusi studijas ėjusi keliuose universitetuose.

Tšiang-Tšing, komunistinės Kinijos diktatoriaus Mao žmona, viena iš žymiausių komunistinės Kinijos politikių

AMERIKOS IR SOVIETŲ JAVŲ PREKYBA

K. TAUTKUS

Amerikos prekybininkų gobšumas privedė prie to, kad Fordo vyriausybė sulaikė grūdų pardavimą Sovietų Sąjungai. Prez. Fordas painformavo grūdų ir kitų gėrybių eksporto bendroves, kad ateity didesni pardavimo susitarimai bus galima pasirašyti tik iš anksto tam gavus leidimą iš Baltųjų rūmų.

Sulaikymas grūdų pardavimo nėra boikotas. Išsiplėtęs grūdų eksportas į daugelį svetimų kraštų, ypač į Sovietų Sąjungą pradėjo sumažinti grūdų atsargas Amerikoje. Paskutiniu laiku jau pasirodė ženklų, kad grūdų ima trūkti ir pačioje Amerikoje. Valdžios įstaigos apskaičiavo, kad šiais metais Amerikoje kukurūzų derlius bus mažesnis 11 proc., sojos pupelių 16 proc. ir kviečių 5 procentai. Grūdų pardavimas visam pasauly bus padidėjęs. Šių metų rudens derlius Amerikoje numatomas 4,9 bil. bušelių kukurūzų, 1,7 bil. bušelių kviečių.

Bendrovės ir rusai nepatenkinti

Atšauktas leidimas eksportuoti iš Amerikos į Sovietų Sąjungą 125 mil. bušelių kukurūzų ir kviečių Maskvoje buvo sutiktas su dideliu nepasitenkinimu. Nepasitenkinimą parodė ir Amerikos grūdų eksporto bendrovės — Continental Grain ir Cook Industrijos. Labai greitai į Maskvą išskrenda iždo sekretorius William Simon paaiškinti rusams, kodėl Amerika negali parduoti jiems grūdų tiek, kiek jie norėtų.

Pastebėjęs rusų nepasitenkinimą Valstybės departamentas buvo prašęs prez. Fordo, kad sulaikymas dar nebūtų taikomas taip greitai arba būtų sumažintas bušelių milijonų skaičius, kaip buvo paskelbta. Su paminėtomis bendrovėmis Maskvos atstovai ir diplomatai penktadienį ir ketvirtadienį (10.3 ir 4d.) buvo pasirašę pusės bilijono dolerių grūdų pardavimo susitarimą, bet agrikultūros departamentui ir prezidentūrai bendrovės apie susitarimą nepranešė.

Agrikultūros departamento sekr. Earl Butz spaudai pareiškė (10.5 d.), kad susitarimas buvo Fordo vyriausybei netikėtumas, nes toks stambus susitarimas būtų rimtai palietęs Amerikos vidaus kainų kilimo padėtį, ko vyriausybė jau toleruoti negalėjo. Ji paspaudė bendrovių vadovybes atšaukti susitarimus grūdų eksportui į Sovietų Sąjungą.

Prekybos kritika

Šešios eksporto bendrovės eksportavo į Sovietų Sąjungą Amerikos grūdus. Pirmaujančios eksporto bendrovės buvo Continental Grain iš New Yorko ir Cook Indusitijos iš Memphis. Jos Maskvos ambasadoje padarė susitarimą pusės bilijono dolerių sumai eksportuoti Amerikos grūdus Sovietams.

Jau 1972 m. tos bendrovės buvo stipriai kritikuojamos už grūdų prekybą su Sovietais. Ne vienas kritikas prekybą vadino "didžiausios vagystės Amerikos grūdų" vardu, nes rusai bušelį kukurūzų pirko po 1.65 dol. Dabar kukurūzų bušelis jau Amerikoje kainuoja 5 dol. su viršum. 1972 m. liepos 4 d. Sovietų eksporto ir importo prekybos vadovas Kuznecovas susitiko New Yorke Continental Grain bendrovės pirm. Michel Fribourg ir labai slaptai tarėsi 36 valandas grūdų prekybos reikalais. Susitarimas buvo padarytas 469 mil. dolerių vertės. Bet jau 1972 m. rugpiūčio vidury grūdų susitarimas pasiekė 1.14 bil. dolerių vertės, iš viso 19 milijonų tonų grūdų eksportą į Sovietų Sąjungą.

Sen. Henry M. Jackson (D., Wash.) yra senato nuolatinės tyrinėjimo komisijos pirmininkas. Prasidėjus 1972 m. stambiai grūdų prekybai su Maskva, padarė tyrinėjimus ir rado, kad tame reikale padarė stambiausias klaidas Agrikultūros departamentas nuo sekr. Earl Butz iki žemesniųjų pareigūnų. Jų sprendimai buvo blogi, kainos už grūdus žemos, buvo ir kitų neleistinų pasipelnymo kombinacijų. Jacksonas savo pranešime išvedė "300 milijonų klaidą", kurios kaltininkais rado agrikultūros sekr. Butz pavaduotoją Clarence Palmby ir kitą sekr. pavaduotoją dr. Carroll Brunthamer. Palmby iš agrikultūros dep. pasitraukė ir perėjo dirbti į Continental Grain bendrovę viceprezidentu, kai tik atliko Nixono vyriausybės grūdų prekybos kreditų garantavimą. Dr. Brunthaver, kuris pakeitė Palmby, atėjo iš Cook Industrijos į agrikultūros departamentą 1969 m. Stipriai agrikultūros departamento sekr. Butz kritikavo ir sen. H. Humphrey (D., Minn.), kai per sekretoriaus nesugebėjimą tvarkyti Amerikos žemės ūkio, pačioje Amerikoje pradeda jaustis javų trūkumas ir tas turi įtakos maisto kainų kilimui.

Prekybininkai, kurie žiūri tik pelno

Continental Grain eksporto

(Nukelta į 5 psl.)

JIS!

VACYS KAVALIŪNAS

1

Agnė Norvaišienė staiga pašoka, atsisėda lovoje, išsigandusi žiūri į duris ir nežino, ar ji sapnavo, ar tikrai matė: Bronius grįžo iš Sibiro, o Viktoras susidėjo savo daiktus į lagaminėlį ir išėjo.

Ir jo veidas buvo toks liūdnas ir toks visas apimtas begalinio skausmo, kad ji sudejavo ir sušuko: "Viktorai! Viktorai!.." Tada ji ir išbudo.

Paskui ji vėl atsigula, bet jau neužmiega. Žiūri į pilkėjančias miegamojo lubas ir klauso, kaip ramiai, vienodai ir ritmingai Viktoras kvėpuoja. Tačiau tas sapnas, taip ją visą sukrėtęs, dar neišsisklaido ir visu ryškumu atgyja — viską ji tebemato.

Ir jaučia, kad nesulaikoma ir nekontroliuojama baimė ją visą, tarsi nematomas ir pamažu kylantis potvynis, apsemia ir užlieja. Žiūrėdama į savo ranką, ištiestą ant rausvos, šilkinės paklodės, mato — ji dreba, ir girdi, kaip krūtinėje plazda ir dunksi jos širdis. O kartais toks šiurpas perbėga jos kūnu, kad nesusilaiko ir visa suvirpa.

Po pusryčių, apsisiautusi mėlynu, raudonais rožių žiedais chalatu, išleidžia Viktorą pro duris ir stovi verandoje, kol jis, vis toldamas, pasuka per miško kampą. O tenai — tuojau pat ir jo įstaiga.

Sugrįžusi į vidų, kelis kartus pereina saloną, stabtelia prie veidrodžio, pasitaiso plaukus ir atsisėda prie lango.

Kitoje gatvės pusėje geltonuoja klevai. Ir jie nei nekrustelia — jokio vėjo, jokio judėjimo. Net ir virš jų viršūnių sustojęs pūkinis debesėlis atrodo tėra tik balzganų dažų ruožas mėlynoje dangaus skliauto drobėje.

Nejuda ir Agnė. Sėdi, kairės rankos alkūnę padėjusi ant dešinės riešo, tris pirštus ant suspaustų lūpų, ir žiūri, tarsi ką matydama labai labai toli.

Tiktai, kai klevo lapas, kaip sužeistais sparnais paukštis, liūdnai supdamasis krenta žemyn, Agnė krustelia ir, suraukusi tankius, juodus antakius, seka, kol jis pasiekia dulkėtą gatvės grindinį. Tada pajunta ji savo sieloje skausmą, kuris ją verte perveria...

Ir ji viena. Ir ji nuo visų atsiskyrusi, kaip krentantis rudenio lapas. Ir vis giliau ir giliau grimzta, apimama nerimo ir baimės ir jausdama, tarsi kažkas baisaus ir neišvengiamo prie jos artėja.

Staiga — automobilio ūžesys. Agnė krūptelia — Bronius! Parvažiavo, pasiėmė taksį ir parlekia, mąsto ji ir nei gyva, nei mirusi laukia.

Automobilis praūžia pro jos namus ir nutolsta. Pamažu, nuplaukdamos į miško pakraštį, išsisklaido ir sukeltos dulkės.

Agnė lengviau atsidūsta, tačiau jos liūdesys neišsisklaido. O baimė ir nerimas ne tik nesumažėja, bet, atrodo, dar padidėja.

Ji jaučia, kad ir toje giliai susikaupusioje ir nejudančioje tyloje, ir toje širdį veriančioje ramybėje, kurioje — jokio, net mažiausio garso, laikas bėga ir bėga ir kaip kokia nesulaikoma ir viską apsėmusi upė ją ir visus kitus neša. Ir neša ne ten, kur tu nori...

Pradeda mušti miesto rotušės laikrodis. Agnė pašoka ir skubiai uždaro langą. Tačiau laikrodį vis tiek girdi, tik ne taip aiškiai.

Kai nuaidi paskutinis jo dūžis, jos veidą perbėga liūdna ir skausminga šypsena. Prisimena, kaip seniau ji norėdavo, kad dienos tik bėgtų ir bėgtų ir vis jai atneštų ką nors naujo ir įdomaus.

— Tik ne dabar. Viešpatie, tik ne dabar! —Dabar, jei galėtų, viską sustabdytų — ir laikrodžius, ir laiką, mąsto ir kalba ji savo mintyse... Ir iš jos akių pradeda riedėti ašaros — taip jai viskas atrodo painu ir neišsprendžiama.

— — — — —

Anksčiau taip niekad nebuvo. Laikas bėgo, ir Agnė tai žinojo. Tačiau tuo ji nesirūpino. O dabar kiekviena valanda, kiekviena minutė ir net kiekviena sekundė vis gilesnius ir gilesnius pėdsakus palieka jos sieloje.

Ji visa savo būtybe jaučia, o kartais, atrodo, net lyg ir mato, kad prie jos artėja baisi ir neišvengiama nelaimė, kad viskas — visas jos gyvenimas, kaip nesulaikomai audros nešamas laivas, slenka prie bedugnės.

Ir tai, tokia jos nuotaika ir kasdien vis didėjantis nerimas ir baimė, jau kelinta savaitė — nuo tos dienos, kai iš Sibiro atėjo Broniaus laiškas.

Tą laišką mato ji ir dabar. Ir taip gyvai ir ryškiai, tarsi jis būtų priešais jos akis, tarsi ji laikytų savo rankose, paskui drebančiais iš susijaudinimo pirštais atplėštų ir skaitytų. Skaitytų ir nežinotų, ar skaito tai, kas parašyta, ar tai, ko nenori ir visa siela bijo: "Agute, grįžtu... Agute, tuoj pasimatysim".

Mato ir kaip tą laišką, prieš grįžtant Viktorui, skubiai suplėšo, įmeta į salonėlio krosnį ir uždega. O paskui visą tą dieną nieko negali nei daryti, nei galvoti — akyse ir mintyse vis Bronius...

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

PAS BOSTONO VYRŲ SEKSTETĄ

Bostonas nuo seno turėjo chorus. Per paskutiniuosius porą dešimtmečių čia buvo net du geri chorai. Šv. Petro parapijos, vedamas muziko Jeronimo Kačinsko ir Mišrus choras, vedamas muziko Juliaus Gaidelio. Šiandien tų chorų nebėra. Ir daug kur kitur yra panaši padėtis.

Bostonas dar tebeturi vyrų sekstetą. Jo sąstatas: Vytautas Bruzgys, Vytautas Eikinas, broliai — Helmutas ir Norbertas Lingertaičiai, Pranas Šimkus ir Ričardas Lizdenis. Seksteto dirigentu yra muzikas Julius Gaidelis. Tai labai balsingų vyrų sekstetas, o jų programą sudaro populiari pramoginė daina. Savo programoje jie turi per šešiasdešimtis dainų. Tai lietuvių liaudies dainos, vėliausiai sukurtos okupuotoje Lietuvoje ir vertimai iš anglų, vokiečių ir kitų kalbų. Su koncertais sekstetas dažniausiai dainuoja rytiniam Amerikos pakrašty. Gal teisingiau pasakius — trikampis: Montrealis, Rochesteris, Baltimore ir tarp jų esančios lietuvių kolonijos. Visos lietuvių kolonijos tame trikampy net po kelis kartus kvietėsi ir klausėsi bei gėrėjosi jų dainomis. Daug kartų ir mum teko klausytis šio seksteto. Jų koncertuose salė visada būna pilna publikos,o jiems sustojus dainuoti, plojimai ilgai nepaleidžia jų, ir jie vis turi ką nors dar padainuoti. Ir, žinoma, jie yra tikrai ne tinginiai.

Bostono vyrų sekstetas yra tikrai puikus vienetas. Kalbantis su jais vienos jų repeticijos proga ir paklausus, kas juos riša ir varo palikti savo namus ir praleisti po keletą valandų repetuojant, visi kaip vienas atsakė: meilė dainai. Jie visi puikiai sutaria ir jų darbas esąs labai darnus, o taip pat jų tarpusavis bendravimas yra puikus. Tas ir padeda jiem dainuoti ir neišnykti.

Sekstetas prasidėjo iš kvarteto. Kvartetas, pakoncertavęs kelis metus, vėliau išaugo į sekstetą. Sekstetas veikia jau vienuolika metų. Jie talkininkauja savo programomis ir lietuviškom organizacijom. Balfo renginių proga, Lietuvos nepriklausomybės šventės proga ir kartais kitomis svarbiomis progomis jie paaukoja savo honorarą tų organizacijų veiklai ar šalpai. Seksteto nariai jokio užmokesčio negauna. Gautos pajamos yra kelionių išlaidom padengti ir kitom su to seksteto veikla susijusiom išlaidom.

Sekstetas jau ir šiais metais pradeda sezoną. Spalio 19 d. jis koncertuos Worcestery, o lapkričio 9 d. jie patys rengia savo dainų vakarą Bostone. Bostone jie dainuos net ir su solistais: Birute Ona Aleksaite, kuri yra Waršuvos konservatorijos graduantė ir Norbertu Lingertaičiu, kuris yra seksteto narys ir kuris studijuoja dainavimą.

Choras turi savo valdybą, kuri daro visus sprendimus choro veiklai. Šių metų pirmininku yra Vytautas Bruzgys. Linkėtina sekstetui ir toliau nepavargti, neišsibarstyti, kas yra atsitikę su chorais, o būti darniam, skambiam, kokiuo jis yra dabar. Svarbiausia, ta savo daina džiuginti lietuvio širdį ir jausmus.

P. Žičkus

NAUJOSIOS ANGLIJOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Naujosios Anglijos Lietuvos Vyčiai sušaukė rudens suvažiavimą rugsėjo 27 d. Worcestery. 11 valandą buvo atnašaujamos šv. Mišios už mirusius ir gyvus vyčius Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Mišias atnašavo kunigas Barknys. Pamoksle jis prisiminė gyvus ir mirusius tos organizacijos narius, jų darbą ir visą veiklą. Po pamaldų sekė pietūs. Pirm. Albertas Jaritis pakvietė kun. Barknį sukalbėti maldą. Buvo sugiedota Amerikos, Lietuvos ir Vyčių himnai. Pianu palydėjo Ann Bender. Tada buvo perskaitvti iš įvairiu vietoviu veiklos raportai ir tartasi visais veiklos reikalais.

Po tos oficialios dalies vienas vytis parodė kelionių filmą.

Vėliau kun. Albinas Janiūnas rodė filmą iš maldininkų išvykos į Pušu katedrą, kuri buvo surengta Lietuvos Vyčių.

Suvažiavimo delegatus sveikino kleb. kun. Alfonsas Volungis, Aušros Vartų parapijos kleb., ir šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. Antanas Miciūnas, MIC. Suvažiavimas pasveikino naują Vyčių skyrių Nr. 141 iš Bridgeport, Conn. Pirmininku yra ponia Trainis, o jos vyras Alfonsas yra iždininkas. Jis dalyvavo ir šiame suvažiavime. Buvo išrinkta nauja valdyba: Pirm. Jaritis iš So. Bostono, dvasios vadas kun. Albinas Janiūnas iš Bostono, vicepirm. Rita Pinkus iš Worcesterio, vicepirm. Susan Boroskas iš Brocktono, vicepirm. John Stoškus iš Providence, R. I., sekret. Helen Seraichekas iš Providence, R. I., korespondentas Virginia Markuns iš So. Boston, ižd. Dorothy Sinkavich iš Worcesterio, patikėtiniai: James Rogers ir Bernard Minkus, abu iš Westfield, Ryšių palaikymui Joseph White, So. Boston, sporto komitetas: Helen Gilius, Worcester, John Norinkavich, So. Boston.

Buvo priimtos rezoliucijos, protestuojant prieš Australijos ir Naujosios Zelandijos vyriausybių veiksmus, pripažįstant Lietuvą, Latviją ir Estiją Rusijai. Suvažiavimas baigtas kun. Janiūno malda.

NAUJA LB APYLINKĖ

Bostono apygarda padidėjo viena apylinke. Rugsėjo 26 d. susirinkę Cape Cod gyveną lietuviai pas Mykolą ir Alisą Pakščius Centervillėje įsteigė LB Cape Cod apylinkę. Steigiamajame susirinkime į apylinkę įsirašė 30 narių ir išrinko apylinkės valdybą: pirm. Mykolas Biliūnas, vicepirm. Jonas Mikalauskas, sekr. Eduardas Jansonas ir ižd. Elena Mineikienė.

Iniciatoriais įsteigti šią apylinkę buvo LB Tarybos narys Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius ir Mykolas Biliūnas.

Dabar LB Bostono apygardą sudaro 5-kios apylinkės: Bostono, Brocktono, Cape Cod, Providence ir Worcesterio.

ARKIVYSK. MATULAIČIO MINĖJIMUI

Arkivyskupo Jurgio Matulaiminėjimui ir solistės Ginos Čapkauskienės koncertui (ji tame minėjime atliks programą), pakvietmus rengėjai jau išsiuntinėjo.. Minėjimas įvyks spalio 27 d. šv. Mišios bus atnašaujamos šv. Petro bažnyčioje So. Bostone 3 val. po pietų. Akademija — koncertas 4 val. Lietuvių Piliečių D-jos auditorijoj, So. Bostone.

PARENGIMAI

Spalio 19 d. Lituanistinei mokyklai palaikyti balius.

Lapkričio 3 d. buv. prezidento A. Smetonos 100 metų gimimo sukakties minėjimas.

Lapkričio 9 d. Bostono vyrų seksteto vakaras.

Lapkričio 17 d. Lietuvių Piliečių D-jos 75 metų sukakties minėjimas.

Lapkričio 24 d. Lietuvos kariuomenės atkūrimo 56 metų sukakties minėjimas.

Visi aukščiau paminėti parengimai vyks Lietuvių Piliečių D-jos auditorijoj, So. Bostone.

Spalio 20 d. 5 val. vak. Naujosios Anglijos Pabaltiečių D-jos koncertas vyks First & Second Church, 66 Marlboro St. Bostone.

Lapkričio 2 d. Balfo 30 m. sukakties banketas Brocktone, National Cafe, 666 N. Main St.

Mūsų kolonijose

Palm Beach, Fla.

RENGIAMAS NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Spalio 5 d. įvyko eilinis Palm Beach Lietuvių klubo susirinkimas. Susirinkime be kitų svečių dalyvavo ir nacių kacetų kankinys kunigas Vytautas Pikturna. Prieš susirinkimą įvykusiose pamaldose, kurias atnašavo kun. A. Bielskis, kun. V. Pikturna pasakė turiningą pamokslą. Kun. V. Pikturna yra įsigijęs Palm Beach nuosavybę ir rengiasi ateityje pastoviai čia apsigyventi.

Be kitų reikalų klubo valdyba painformavo, kad yra rengiamas bendras Naujųjų Metu susirinkimas. Šioms iškilmėms yra jau paimta labai puošni ir didelė Palm Beach Gardens Holiday Inn didžioji banketų salė. Bus karšta vakarienė, šokiai ir atitinkama programa. Dalyvavimas 7,50 dol asmeniui.

Tikimasi, kad šiame pobūvyje dalyvaus ir visi svečiai, kurie paprastai šiuo žiaurios žiemos laikotarpiu gausiais būriais aplanko Juno ir kitas Palm Beach apylinkės vietoves. Klubo valdyba pageidauja, kad visi, kurie numato tuo metu lankytis šioje apylinkėje ir dalyvauti bendrame Naujų Metu sutikime, apie tai iš anksto praneštų klubo valdybos sekretorei Aldonai Biliūnienei, 1965 Hollman Dr., Juno, Florida 33408 (tel.: 622-4835). **Jd.**

Vienoje komunistinės Kinijos krautuvėje

JAPONAI SUSIRŪPINO GAMTOS APSAUGA

Japonijoje nuo 1971 metų veikia nauja žinyba, vadovaujanti gamtos apsaugos veiklai. Čia jau veikia keturi skyriai: planavimo ir koordinavimo, lanšafto apsaugos kovos su oro teršimu; kovos su vandenų teršimu. Šioj žinyboje veikia penki šimtai darbuotojų.

Šios žinybos uždaviniai — nutraukti dirvos ir vandens terši mą nuodingaisiais chemikalais, įdiegti automatines oro užteršimo kontrolės sistemas, steigti naujus nacionalinius parkus, saugoti laukinius gyvūnus ir kitus. Naujajai žinybai tenka gvil denti įvairiųjų chemikalų taikymo augalų apsaugai klausimus, kuriuos anksčiau sprendė žemės ir miškų ūkio ministerija. Žinyba turi teisę traukti baudžiamojon atsakomybėn įmonių savininkus, farmerius, prekybininkus, kaltus dėl aplinkos teršimo. **jm**

ASTRONOMŲ SUJUDIMAS

Astronomijoje vyksta revoliucija. Prieš kokia penkiolika metų atrodė aišku, kad visata sudaryta iš galaktikų, žvaigždžių, ūkų, planetų ir kitokių smulkesnių dangaus kūnų. Tačiau pastaraisiais metais lyg pats nelabasis pakišo astronomams kvazarus, pulsarus, neutronines ir infražvaigždes, rentgeno ir gama šaltinius, kuriuos egzistuojant seniau nebuvo net įtariama.

Žodžiu, dabartinė situacija astronomijoje labai primena prieš 30-40 metus elementorių: dalelių fizikoje, kaip mezonų, hiperonų ir kitų dalelių atradimai sugriovė iki tol pagrįstas medžiagos sandaros teorijas iš trijų rūšių — protonų, neutronų ir elektronų. Po to buvo kuriamos naujos teorijos ir aiškinama, kam gamta prigalvojo tokią įvairių dalelių gausybę ir kam jos reikalingos. O dabar jau astronomai laužo galvas, kaip įsprausti į vieningą visatos evuliucijos schemą naujuosius objektus.

— Kol miegame ir sapnuojatik grožis, bet kai pabundame me, atrodo, kad gyvenimas yra — pamatom, jog tai yra tik pareigų ėjimas.

Testamenta su legališkomis formomis bei afidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė —

dipl. teis. Pranas Šulas

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE"

Kaina su Legališkomis Formomis — $3.50; be tų formų — $3.00.

Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

PLANUOKITE SAVO ATOSTOGAS 1975 METAMS

KELIAUKITE SU LIETUVIŲ EKSKURSIJA:

Gruodžio 19 dieną	— EKSKURSIJA Į ARGENTINĄ — 14 iki 28 dienų $770.00 (tik lėktuvo bilietas); 28 iki 45 dienų $694.90 (tik lėktuvo bilietas).
Vasario mėn. 8 dieną	— EKSKURSIJA Į HAWAJUS — 4 salos, 15 dienų kelionė $596.00 plius 10% tax asmeniui (dvigubam kambary)
Vasario mėn. 15 dieną	— EKSKURSIJA Į MEKSIKĄ — 7 dienų kelionė — $339.00 plius 10% tax asmeniui (3 naktys Mexico City, 4 naktys Acapulco)
Kovo mėn. 10 dieną	— EKSKURSIJA Į ŠVENTĄ ŽEMĘ IR GRAIKIJĄ — 10 dienų kelionė $939.00 asmeniui (dvigubam kambary)
Balandžio mėn. 19 dieną	— ŠVENTŲ METŲ EKSKURSIJA Į ROMĄ — 11 dienų kelionė $659.00 asmeniui (dvigubam kambary)

KIEKVIENĄ EKSKURSIJĄ LYDI PATYRĘS KELIONIŲ VADOVAS.

Prices & Air fares subject to change. Rates quoted based on Tariffs and Exchanges in effect August 1, 1974.

DĖL INFORMACIJŲ SKAMBINKITE ARBA RAŠYKITE:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643 tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sudarome reikalingus iškvietimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėktuvų bilietus, parūpiname reikalingas vizas.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Marquette Pke. savininkas parduoda 7 butų namą apyl. 69-tos ir Rockwell. Skambint **476-7317**

Perkant Sau Pastogę

10 butų mūras, 2 auto garažas. Naujas gazu šildymas. Aluminijaus langai. Virš $17,000.00 metams pajamų. Pirkėjui su $24,000.00 galima paskola.

4½ kamb. modernus 15 metų mūras, platus lotas. Marquette Parke. $22,500.

2 butų mūras, 2 auto mūro garažas. 50 pėdų lotas. Graži apylinkė 67 ir Kedzie. $37,500.00.

4½ kamb. 16 metų mūras ir garažas. Našlė atiduoda už $15,000.00

2 butų mūras ir 3 kamb. basemente. Garažas. Arti ofiso $28,500.00.

Liuksus, 2 po 6 kamb. mūras. Atskiri šildymai. Mūro garažas. Blokas nuo Parko. Kaina apžiūrėjus ir susitarus.

6 kamb. mūras. Arti Parko ir 71 St. Platus lotas, garažas. $17,500.00.

2 butų med. 1½ aukšto namas. Naujas gazu šildymas. 50 p. lotas. Garažas. Marquette Parke. $15,500.

Išnuomotas 2 butų mūras, 2 po 5 kamb. Atskiri gazu šildymai. 2 blokai nuo parko. Reikia savininko $26,600.

Puikus mūro namas. 2 butai, gražūs 6 kamb. viršuj ir 3 kamb. sausam beismente. Garažas. Arti parko $31,900.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA

Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.

Zigmas. Tel. 651-9625 ar 778-0833

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai **CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI**

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320

V. Valantinas

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave., 778-2233

ŠIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE

Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir liudijimai, vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.

4259 So. Maplewood, CL 4-7450

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

BUTAI — rinktiniams nuomininkams **Best Agency, 2925 W. 63rd. PR 8-6032**

Nelaukite, užsiregistruokit dabar. Aptarnauja pietvakarinę dalį 9 metus. Savininkai kreipkitės dėl patarnavimo nemokamai.

MISCELLANEOUS

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Gerų prekių didelis pasirinkimas Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler certifikatai, maistas, akordeonai. **2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629**

TELEF. — WA 5-2787.

NAMŲ APŠILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau ir alyvinius perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —

A. BANYS — 447-8806

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

"Drauge" galima gauti visokių vizitinių kortelių, atspausdintų įvairiom raidėm. Kainos visiems prieinamos. Greitai atliekamas užsakymas.

REAL ESTATE

42 ir Campbell. 5 kamb. medinis. pilnas beismentas. Karštu vand. apšild. 2 maš. garažas. Žemi taksai. Kaina $15,900.

70th & Artesian. 3-jų miegamųjų, mūrinis. Nauja gazo šilima. Garažas Tik $18,500.

68th ir Artesian — 5 butų mūr., garažas ir medinis 4 kamb. namas prie gatvelės, viskas už $45,900.

40th ir Albany, 2 butų, mūr. Garažas. 4 kamb. medinis namas prie šono. Prašo $32,000.

57th ir Mozart St. 3-jų butų mūr. bungalow. $430.00 mėn. pajamų. Tik $26,500.00.

127-ta ir Archer — parduodama 10 akrų žemės. Prašo $7,900 už akrą.

71 ir Maplewood. 4 miegamų mūras, 2 maš. garažas. $19,900.

67 ir Lawndale. Liuksusinis 3 miegamų, 15 metų senumo mūras. $38,500.

70 ir Fairfield. 3 apartmentų mūras. 18 metų senumo. $43,500.

44 ir Talman. 2-jų butų po 3 miegamus mūrinis. $38,900.

65 ir Rockwell. Mūrinis, 2 po 6 kamb. $29,900.

DRAUDIMAI — INSURANCE

Namų pirkimas bei pardavimas

Butų nuomavimas

Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės

BUD'S REALTY

BALYS BUDRAITIS

4369 So. Archer Avenue
Tel. — 254-5551

MISCELANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos
Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ar perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

TEL. — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. YA 7-5980

GĖLĖS

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

2443 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834
Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms

DĖMESIO

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

★

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" spaustuvę visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

Platinkite "Draugą".

HELP WANTED — MOTERYS

Immediate openings for

GENERAL CLERICAL HELP

Excell. pay and co. benefits. Call or apply in person.

SALEM CARPET MILLS
1200 Mark St. Tel. 595-8330
Elk Grove Village, Illinois

R.N. or L.P.N.

By Education

Full or part time 3 p.m. to 11 p.m. **Shift** differential. Concord extended care center.

9401 S. Ridgeland, Oak Lawn, Ill.
TEL. 599-6700

HELP WANTED — VYRAI

ENGINE LATHE HAND

Must have at least 4 years experience. Own tool box. Work from prints. Apply in person.

HOPKINS MACHINE CORP.
4243 W. Diversy Ave.

HOUSEMAN GARDENER

Mature man to do some driving and light maintenance work around home.

Good wages plus 3 room apartment with electricity and heat furnished.

PHONE MR. ROBERTS

486-0208

ĮSIGYKITE DABAR

Kazio Barausko

Iš Draugo RIMTIES VALANDĖLĖS parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKĖLIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patlabos rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualiuosius. V. Bagdanavičius, laidojant velionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedomino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai susikaupęs".

Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigystės sukaktimi.

Kaina $4.00. Gaunama "Drauge", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. (Persiuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEVD Stoties New Yorke (1330 kil. AM ir 989 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
1467 Force Dr.
Mountainside N. J. 07092
Tel 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis Lietuviškų Kultūrinių Valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties. (New Jersey WSOU) (89.5 meg. FM) Pirmad. 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

GERIAUSIA DOVANA JAUNOMS MARČIOMS

Popular Lithuanian RECIPES

Penktoji laida

Jei jūsų marti yra lietuvė ar kitos kilmės, geriausia vedybinė dovana yra naujai išleista knyga Juzės Daužvardienės

Visų įprastų lietuviškų valgių receptai yra šioj knygoj. Nurodymai trumpi, aiškia anglų kalba surašyti ir lengvai įvykdomi.

Kaina tik $3.00

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Persiuntimo išlaidoms prašoma pridėti 25 ct., o Illinois gyventojai prideda dar 15 ct. mokesčiams.

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi "Drauge".

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

INŽ. ANTANO RUDŽIO PAGERBIMAS

Lietuvių moterų federacijos Chicagos klubas ir Tautinių Namų vadovybė rengia vakarus, kuriuose pagerbiami iškilesni Chicagos asmenys. Vienais metais buvo pagerbta eilė lietuvių moterų, o praėjusiais metais sol. St. Baras, komp. Vl. Jakubėnas, rašyt. Al. Baronas, dr. R. Nemickas, ir sol. Arn. Voketaitis ir inž. Ant. Rudis. Pastarieji du negalėjo dalyvauti dėl susidėjusių aplinkybių, todėl vienas jų inž. Antanas Rudis buvo Chicagos visuomenei pristatytas praėjusį sekmadienį. Gausiai suirinkus į Tautinius namus, popietę su inž. Antanu Rudžiu pradėjo Tautinių namų vardu inž. J. Jurkūnas, pakviesdamas vadovauti akt. Z. Kevalaitytę. Priminė, kad toliau bus pagerbti prof. J. Puzinas, pulk. J. Ališauskas ir pora organizacijų. Žurn. Vyt. Kasniūnas, gerai paruoštame žody apibūdino inž. Rudį ir visą jo šeimą, kurios jau ketvirtoji generacija kalba lietuviškai, iškėlė Rudžius kaip aukotojus, knygų leidėjus, įvairių projektų rėmėjus, įvairių organizacijų ir fondų narius, aukojančius laiką ir lėšas.

Po to apie savo gyvenimą kalbėjo pats Ant. Rudis. Su dideliu susidomėjimu, kartais plojimais pertraukiant, buvo išklausytas jo pasipasakojimas apie savo veiklą lietuviškame gyvenime. Inž. Rudis priminė, kad jam amerikietiškame pasaulyje būtų lengviau veikti, tačiau jis norįs padėti savo tėvų kraštui, nešančiam sunkią okupacijos naštą. Todėl jis dalyvavęs įvairiose delegacijose, buvo prisiėmęs Altos pirm. postą, palaikė artimus ryšius su visa eile senatorių ir kongreso narių į Lietuvių fondą įkalbėjo stoti sen. Douglas ir kongr. Murphy, rūpinosi pabėgėliais iš okupuotos Lietuvos, padėjo savo lėšomis išleisti eilę leidinių. Iš kalbėtojo susižinojome, kad jis yra tikras Lietuvos knygnešio vaikaitis, kad jo sūnus Antanas vadovauja įmonei, kad jungiasi į lietuvišką veiklą, daug pastangų įdeda į Lietuvių radijo forumo transliacijas. Daugelis pirmą kartą išgirdo ką gamina A. Rudžių įmonė, tai paruošia statybos medžiagas tiltams, geležinkeliams, laivams, lėktuvams, jėgainių statybai ir kt. Jo pažintys su amerikiečiais žurnalistais, valstybės vyrais ir pramoninninkais ne kartą labai daug padėjo lietuviškam reikalui. Inž. A. Rudis savo kalbą pailiustravo nuotraukomis ir laiškų ištraukomis, liudijančiomis jo santykius su senatoriais ar kongreso nariais.

Šiltai visų buvo sutikta Rudžių šeima, nors ne visi jos nariai galėjo popietėje dalyvauti. Po moterų klubo fed. pirm. K. Leonaitienės žodžio Marijai Rudienei gėlę prisegė Kerelienė. Val. Šimkus inž. Rudžiui prisegė Vilniaus ženklelį.

Žodį tarė ir muz. Aloyzas Jurgutis, po jo žodžio sugiedota Ilgiausių metų, pianinu pritarė muz. A. Jurgutis. Kaip metalo įmonės vadovas inž. Rudis visus atsilankiusius apdalijo metalinėmis dovanomis, atsuktuvais, skustukais ir kt. Popietėje dalyvavo būrys daktarų, rašytojų, dailininkų ir šiaip jau labai gausios visuomenės, kurie pagerbė, tikrai iškilųjį vyrą inž. A. Rudį. Svečiai turėjo progos pabendrauti, prie užkandžių ir kavos. Neužsitęsusi, bet įdomi ir gerai paruošta popietė su Rudžiais tikrai gražiai praėjo.

L. Gal.

Inž. Ant. Rudžio pagerbimo popietėj Tautinių namų salėje. Iš k. į d.: Marija Rudienė, Antanas Rudis, Antanas Rudis, jr., jo žmona, Al. Jurgutis ir Vyt. Kasniūnas. Nuotr. A. Gulbinsko

LIBERTY RADIJAS IEŠKO TARNAUTOJŲ

JAV LB krašto valdybos vicepirmininkė Aušra Mačiulaitytė-Zerr dėl lietuvių kalba transliacijų kalbėjosi su Radio Liberty svarbiu pareigūnu Robert Tuck. Pateikiamos svarbesnės žinios.

Transliacijas lietuvių kalba per Radio Liberty planuojama į pavergtą Lietuvą pradėti 1975 m. sausio 1 d. Transliacijos bus vykdomos iš Muencheno, Vak. Vokietijos. Lėšos transliacijoms lietuvių kalba jau yra gautos ir ieškoma tarnautojų Radio Liberty lietuvių skyriui. Lietuvių skyrius, atrodo, bus sudarytas iš šešių asmenų. Penki iš jų darbuosis Radio Liberty įstaigoje Muenchene, šeštasis — New Yorke. Pastarasis turės uždavinį ruošti specialius reportažus ir rūpintis specialios informacinės medžiagos telkimu bei straipsnių užsakymu pas Radio Liberty organizacijai nepriklausančius asmenis. Reikalaujama, kad kandidatai į Radio Liberty lietuvių skyrių mokėtų lietuvių, anglų ir rusų kalbas. Ypač svarbu geras lietuvių kalbos mokėjimas ir jos vartojimas be svetimybių, ypač rusicizmų.

Robert Tuck griežtai paneigė žinią, kad Pabaltijo kalbomis transliacijų skyriui vadovauti esąs parinktas asmuo, nepriklausąs nei vienai iš šių trijų tautybių. Lietuvių spaudos pranešimas, kad vadovu paskirtas lenkų kilmės asmuo, yra klaidingas. Minimas asmuo tarnauja asmeniniame skyriuje ir yra atsakingas už tarnautojų samdymą visiems Radio Liberty transliuojamų kalbų skyriams.

Patirta, kad, kiek tai liečia transliacijas latvių ir estų kalbomis, lėšos jas pradėti yra patvirtintos, bet kol kas dar nepaskirtos. Tokiu būdu personalo samdymas dar nevykdomas.

JAV LB visuomeninių reikalų taryba yra Radio Liberty paprašyta tarpininkauti kvalifikuotiems lietuviams tarnautojams surasti. Suinteresuotieji prašomi rašyti: Lithuanian — American Community of U.S.A., Inc., 708 Custis Road, Glenside, Pa. 19038.

VAIKŲ NERVINGUMAS

Vaikų gydytojai sako, kad mokyklos amžiuje gana dažnai pasitaiko įvairių nervų sistemos susirgimų. Nors čia ne visada esti kalta vien mokykla, bet vis dėl to ji padeda kartais nervų ligom įsigalėti. Mat, vaiko smegenys dar ne visai suaugę, labai jautrios įvairios rūšies įtakom. Girdi, jau vienas perėjimas prie mokyklos režimo duoda vaiko nervų sistemai sunkų ir nepaprastą darbą. Kadangi šito pikto pašalinti nebegalima, tai bent reikia kiek galint jį lengvinti. Be to, reikia pripažinti, kad daugely atsitikimų nervų ligomis sergantieji vaikai turi paveldėtą prie nervų ligų palinkimą. Tokiais atsitikimais nepatogios sąlygos tik padeda paveldėtam palinkimui pereiti į ligą.

Aplamai, tokiom nervų ligom yra sunkus, alsinąs proto darbas. Tad jei tuo pat laiku neduodama pakankamai poilsio ir neišmiegama, taip pat pasireiškia smarkūs nervų sujudimai ir, be to, ilgas, dažnai pasikartojąs baimingumo būvis.

Visos šitos sąlygos mokyklos gyvenime neretai pasitaiko.

CHICAGOS ŽINIOS

NAMAI PABĖGUSIEMS VAIKAMS

Chicagoje 1973 metais net 16,000 šeimų policijai pranešė, kad jų vaikas pabėgo iš namų. Kad tokie pabėgėliai vaikai nepakliūtų į piktadarių rankas, Metro-Help tarnyba, gavusi 100,000 dol. iš sveikatos ir švietimo departamento, įsteigė jiems specialius namus.

350 MIRČIŲ NUO NARKOTIKŲ

Cook apskrityje šiemet jau užregistruota 350 mirčių nuo narkotikų.

KRUVINAS SAVAITGALIS

Praėjusį savaitgalį Chicagoje nužudyta daugiau kai 20 žmonių. Pasikėsinimuose peršautų skaičius prašoka 70. Keliami balsai, kad būtų uždrausta laikyti ginklus.

ŽUVO DĖL NEDORŲ PAAUGUOLIŲ

Vogtu automobiliu bėgdami nuo policijos Ch. Chism, 18 m. ir E. Fisher, 17 m., važiuodami 90 mylių greičiu, trenkė į kitą automobilį, kuriuo važiavusieji Norma Martz, 49 m., ir Murray Reed, 20 m., buvo užmušti. Jaunuoliai buvo lengviau sužeisti. Automobilį jie buvo pagrobę iš Larry Pettis, grasindami revolveriu ir jį mušdami.

ŠEŠTADIENIŲ KONCERTAI

Kas šeštadienį spalio mėn. vidurdienį 12:15 val. Chicagos miesto bibliotekos centriniuose rūmuose yra koncertai. Spalio 12 d. skambins du pianistai, spalio 19 d. — arfa ir smuikas, spalio 26 d. kamerinio orkestro koncertas.

BRANGS APARTAMENTŲ NUOMOS

Pabrangus anglims ir skystajam kurui bei kylant namų prižiūrėtojų algoms, numatoma, kad 10% pabrangs apartamentų nuomos Chicagoje.

BRANGSTA LIGONINĖS

Net 52 ligoninės Chicagoje pakėlė mokestį už lovą 9.4%, pabrango ir operacijos bei pirmosios pagalbos patarnavimai.

AUTOBUSĄ NUBLOŠKĖ Į SIENĄ

Chicagoje pirmadienį buvo sužeisti 4 žmonės, kai W. Parrott, 23 m., vairuojamas automobilis trenkė autobusan ir abidvi mašinos įvažiavo į New Gold Cost Inn, 2525 W. 71 St. Automobilio vairuotojas Parrot pakaltintas važiavęs per raudoną šviesą, bėgęs nuo policijos, vairavęs be leidimo. Sunkiau sužeista Melvina Cross, 22 m., nugabenta į Šv. Kryžiaus ligoninę.

SPŪSTIS O'HARE AERODROME

Chicagos O'Hare aerodrome vykdomi remontai ir dėl to — didelė lėktuvų spūstis. Sekmadienį iš 1,503 skridimų net 461 lėktuvas nusileido ir 169 pakilo pavėluotai.

DEMONSTRUOS PRIEŠ JUNGTINES TAUTAS

Chicagos apylinkėse spalio 19 d. rengiamos demonstracijos prieš Jungtines Tautas. Jas rengia John Bich sąjūdis, kaltindamas, kad Jungt. Tautos daugiau tarnauja komunistams, negu laisvei ir teisei, nepaisydamos nei JAV teisingų reikalavimų, nors JAV duoda daugiausia lėšų Jungt. Tautų išlaikymui ir darbams finansuoti. Minėtas sąjūdis kaltina, kad 2/3 Jungtinių Tautų narių, sudarančių daugumą, teįneša tik 5% JT biudžeto ir turi mažiau žmonių, negu JAV. Protestą prieš tokius Jungt. Tautų veiksmus organizuoja C. Woodward, 3701 N. Pueblo Ave., Chicago, Ill. 60634.

TRŪKSTA TEISĖJŲ RINKIMAMS

Praeitos savaitės pabaigoje Chicagoje dar trūko 1,700 teisėjų sekti balsavimo eigą. Teisėjams mokama po 35 dol. už dieną ir dar pridedama 10 dol., jei kandidatai sėkmingai išeina trumpą apmokymą. Norintieji eiti teisėjo pareigas lapkr. 5 d. balsavimuose gali kreiptis telefonu 269-7900.

PAGERBS KUN. PEYTON

Garsusis kalbėtojas, Švč. M. Marijos garbinimo skleidėjas kun. Peyton bus pagerbtas bankete lapkr. 3 d. Glendora House, 102 gatvė ir Harlem, Chicagoje. Kun. Peyton platina bendrą rožančiaus kalbėjimą šeimose ir skiepija šūkį: šeima, kuri drauge meldžiasi, drauge ir išlieka.

JAVŲ PREKYBA

(Atkelta iš 3 pusl.)

bendrovė priklauso Fribourg šeimai. Michel Fribourg, 61 metų amžiaus, gimęs Belgijoje, yra bendrovės pirmininkas ir vyriausias tvarkytojas. Jis ir laikomas turtingiausiu Amerikos žmogumi. Bendrovės prekyba jau persirito per 5 bilijonus. Importo ir eksporto prekybą pradėjo 1813 metais, bet šeimos turtingumas ėmė greitai augti, kaip Michel Fribourg perėmė bendrovės reikalus tvarkyti 1944 metais.

Su Sov. Sąjunga Fribourg prekiavo jau seniai, o prekybos grūdais reikalus išplėtė 1964 m. Occidental Petroleum bendrovė, vadovaujama Rusijoj gimusio žydo Armond Hammer. Pastarasis iš profesijos yra gydytojas, baigęs medicinos mokslus Columbijos universitete, bet savo profesija nesiverčia. Jis verčiasi prekyba. Jis su Sovietais yra padaręs stambias grūdų eksporto sutartis. Jo tėvas Julius buvo Lenino draugas ir išvykdamas iš Rusijos per revoliuciją nieko nenustojo. Komunistai jam leido išsivežti savo gėrybes ir auksą į Ameriką.

Cook Industrijos ryšys su agrikultūros departamentu yra glaudus. Sekr. Butz pavaduotojas dr. Caroll G. Brunthaver buvo Cook bendrovės direktorius. Sen. Jacksonas savo tyrinėjimais nustatė, kad su Sovietais grūdų prekyba departamento vadovai padarė neatitaisomų klaidų, kurios Amerikos ūkininkams ir valstybei kainavo "300 mil. dolerių klaidą", bet tik bendrovių naudai.

Maža lietuviška dovana

★

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po $1.25, (reikia pridėti 5 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

DR. JUOZAS JAKŠTAS sako, kad Vincas Liulevičius vienas iš pirmųjų pasišovęs eiti į šaltinius, parašydamas monumentalų veikalą

Lietuvių švietimas Vokietijoje.

Kaina $12.00.

Knyga gaunama "Draugo" administracijoje.

Liet., pensininkų sąjungos Čikagoje veiklaus nario inž. Igno Pociaus, mylimai žmonai

A.+A. ZUZANAI POCIENEI

mirus, mielam IGNUI, reiškiame mūsų nuoširdžią užuojautą.

Sąjungos pirm. J. Gibaitis ir valdyba

A.+A. SUSAN POCIUS

McKEOWN

Gyveno 6320 S. Francisco Avenue, Chicago, Illinois.

Mirė spalio 13 d., 1974, 5:15 val. popiet, sulaukus 61 m. Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Ignas, sūnus William Sullivan, marti Deelan, 4 anūkai, 2 seserys Anne Ramsey ir Mary Oliver, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71 Street.

Laidotuvės įvyks ketv., spalio 17 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Ritos parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Vyras, sūnus, marti ir anūkai.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

Brangiajai ir nepamirštamai

A. + A.

Daliai Eleonorai Mažulienei

amžinybėn iškeliavus, skausmo prislėgtus — velionės mamytę BRONĘ GALECKIENĘ, vyrą STASĮ, sūnų ALGĮ, seserį AUDRĄ, močiutę KAROLINĄ ir kitus artimuosius nuoširdžiausiai užjaučia

L. ir B. Paliulioniai, L. ir R. Vedegiai
Pr. Tamaševičius, J. Vedegys

Mūsų brangiai kolegei

IRENAI LINARTIENEI

jos mylimam tėveliui

A. + A. Adomui Mačiui mirus,

nuoširdžiausią užuojautą reiškiame ir kartu giliai liūdime.

Žemaičių Korp! Filiae Samogitiae korporantės

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

3845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai

TRYS MODERNIOS KOPPLYČIOS

4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

—TEVAS IR SONUS—

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. —Telef. GRovehill 6-2345-4
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS.
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

APLINK MUS

× **Ryšium su dail. A. Tamošaitienės paroda,** vykstančia Čiurlionio galerijoje, šį penktadienį, 8 val. vak. Jaunimo centro kultūrinėje vakaronėje apie gobelenų istoriją ir jų audimą kalbės pati dail. A. Tamošaitienė. Visiems gera proga išgirsti.

× **Prof. Alg. Greimas** skaitys paskaitą spalio 27 d. 3 v. p. p. Jaunimo centro kavinėje.

× **"Cicero Life"** laikraštis įsidėjo Ed. Šumano su žmona ir kongr. Harold Coller nuotrauką, su aprašymu, kad šiuo metu E. Šumanas yra jungtinio Baltų komiteto reikalų vedėjas.

× **Marquette Parko Lietuvių** namų savininkų susirinkimas įvyks penktad., spalio 18 d. 7:30 val. vak. parapijos salėje.

× **Senatorius J. Randolph** atsiuntė Amerikos Lietuvių tarybai laišką, kuriame pažymi, kad Altos pirm. dr. K. Bobelio pareiškimas tarptautiniame kongrese prieš komunistų agresiją, sušauktame Taiwane, buvo labai prasmingas. Senatošvęsti aistringam pasiryžimui nešti laisvę lietuviams ir kitiems, kurie gyvena vergijos pančiuose.

× **Ben. Trakšelis,** Chicago, Ill., nuoširdus "Draugo" skaitytojas suprasdamas nelengvą dienraščio leidimo darbą, įteikė 10 dolerių auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Solistė Birutė Ona Aleksaitė,** sėkmingai koncertavusi Chicagoje, P. Adomonio lydima aplankė "Draugą", susipažino su laikraščio paruošimo darbu, domėjosi lietuviškomis knygomis, papasakojo apie Seinų kraštą lietuvių gyvenimą. Šiandien ji sugrįžo į Bostoną.

× **A. a. Stanislovo Laurecko** padėkoje spausdintoj spalio 12 dienos laidoje turėjo būti: Dėkojame p. N. Aukštuolienei iš East Chicagos, Ind., giedojusiai bažnyčioje gedulingų pamaldų metu. (pr.)

× **Ak. Skautų Sąjūdžio** Chicagos skyriaus iniciatyva, švenčiant 50 m. sukaktį, šv. Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje bus laikomos X. 20, sekmadienį, 12 val. Po to prie paminklo bus padėtas vainikas ir vykstama į Šv. Kazimiero kapines mirusiųjų kapų lankyti. Visi nariai kviečiami dalyvauti su juostelėmis ir ženkleliais. (pr.)

× **Adolfas ir Birutė Venskai** iš Paryžiaus prel. Krupavičiaus paminklui paaukojo 200 frankų, t. y. 47,70 dol. (pr.)

× **Sol. Aldonos Stempužienės** koncertas įvyks lapkričio 2 d., šeštadienį, 8 v. v. Jaunimo centre. Akompanuos kompozitorius **Darius Lapinskas.** Repertuare bus modernių, klasinių ir lietuvių kompozitorių dainos bei operų arijos. Bilietai gaunami Marginiuose. Rengia Santara-Šviesa. (pr.)

Vlado Mingėlos prozos knyga **"MEDINIS DIEVAS"** lengvai skaitoma, stipri intriga, labai įdomus, patriotinis, turinys. Visa tai sudomina skaitytoją. Jau tilpo 18 recenzijų. Knyga sukėlė kontroversinių minčių. Pirmasis išspausdintas 1000 jau baigiamas išparduoti. Ši knyga platinama **Chicagoje: "DRAUGE", Vaznelio prekyboje "GIFT" ir "MARGINIUOSE" 2511 W. 69th** gatvė.

P. S. Jeigu rašytojas yra taip atsargus ir neparašo nieko, dėl ko galėtų susilaukti kritikos, jis neparašys tokių dalykų, kurie būtų plačiai skaitomi.

Th. Merton

× **"Draugo" atkarpoje** vakar baigėme spausdinti P. Matekūno "Karas Zarasuose". Šiandien pradedame spausdinti rašyt. Vacio Kavaliūno trumpą apysaką "Jis".

× **Stasys Patlaba,** Chicago, Ill., mūsų dienraščio bendradarbis, prisiuntė didesnę auką savo dienraščiui stiprinti. Dėkojame.

× **Į centrinę Amerikos Lietuvių tarybos** būstinę daugelis, ypač studentų, kreipiasi, ieškodami informacijų apie Lietuvą. Pvz. paskutiniu metu kreipėsi studentė K. Hobner iš Baltimorės, E. Koncevičiūtė iš Evanstono, G. Burns iš Central Islip, N. Y. ir eilė kitų.

× **"Pasaulio Lietuvio" naujas** Nr. 7/72, skirtas rugsėjo — spalio mėnesiam, jau išėjo iš spaudos ir šiomis dienomis bus išsiuntinėtas skaitytojams. 24 pusl. apimties leidinyje paskelbta daug įdomių rašinių, minčių, iliustracijų. Redaguoja Stasys Barzdukas, administratorius Stasys Džiugas. Su šiuo numeriu "Pasaulio Lietuvio spausdinimas perkeltas į "Draugo" spaustuvę.

× **Jaunimo centro** Meno kursų audimo skyrius pradės savo darbą šį penktadienį, 8 val. vak. Norintieji kursus lankyti, kviečiami atvykti į vakaronę, X. 18 d. 8 val. vak., Čiurlionio galerijon. Bus pašnekesys, kurį praves dail. A. Tamošaitienė. Po to bus audėjų susirinkimas.

× **Naujausi vokiški radijai:** AM-FM, daugiabangiai ir stereofoniniai. Gradinskas, 2512 W. 47 St., FR 6-1998. Atd. 9-6; pirm. ir ketv. 12-9. Sekm. ir treč. už. (sk.)

Besidalijant aktualijomis parengime Chicagoj. Iš k. į d.: žurn. J. Janušaitis, Sofija Džiugienė ir Stasys Džiugas.

Nuotr. A. Gulbinsko

× **Kamerinis koncertas,** Chicagos lietuvių trio Povilas Matiukas — smuikas, Petras Armonas — violončelė, Manigirdas Motekaitis — fortepijonas, įvyks Jaunimo centre sekm., spalio 27 d., 3 val. popiet. Visus kviečia Šatrija. (pr.)

× **Muzikas K. Steponavičius** bus pagerbiamas per Chicagos Lietuvių choro Pirmyn 65 metų Jubiliejinį Banketą lapkričio 2 d., Chateau Bel-Aire salėje, 10312 So. Cicero Ave., Oak Lawn, Ill. Prašome užsisakyti stalus pas **Ziną Pocienę. Telef.** 582-8148 (pr.)

× **TERROS PREKYBOJE,** 3235-3237 West 63rd Street, Čikagoje, kiekvienai dovanų progai, kiekvienam namų išpuošimo reikalui — rinktiniausias europėjinis kristalas, porcelanas, dekoratyvinis ir stalo sidabras, puošnios grindų vazos, medžio inkrustacijos ir paveikslai, porcelano ir medžio figūros ir daugybė kitų daiktų, surinktų Vakarų Europoje. Taip pat visada dideli gintaro, aukso ir kitų papuošalų rinkiniai. (sk.)

× **Maloniai kviečiame** atsilankyti į Lituanicos Skautų Tunto veiklos Sidabrinių sukaktuvių balių š. m. lapkr. 9 d., šeštad., 7 v. v., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Įdomi meninė programa, karšta vakarienė ir šokiai. Stalus rezervuoti telefonuokite **Vladui Rupinskui, telef. 476-2687.** (pr.)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **JAV atstovų rūmų narys Edwin B. Forsythe** (N. J.) išsiuntinėjo LB krašto valdybos leidinį "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" 434 atstovų rūmų nariams. Senate LB paslaugą atliko sen. Robert Taft (Ohio). Siųsdami leidinį abudu prijungė savo lydraščius, rekomenduojančius su siunčiama informacija susipažinti.

— **Vilius ir Edna Bražėnai,** gyveną Ft. Mayers, Fl., suranda laiko ne tik pristatyti Lietuvos pavergimą ir jos žmonių kančias amerikiečių spaudoje, bet taip pat palaiko artimą kontaktą su mūsų siekimams pritariančiais JAV senato ir atstovų rūmų nariais. Bražėnų laiškų nuorašai, kur jie kreipėsi į JAV senatorius, buvo persiųsti JAV LB krašto valdybai.

AUSTRALIJOJE

— **Adelaidės** liet. sporto klubas "Vytis", mažėjant sportuojančiam narių skaičiui, norėdamas išlaikyti krepšinio žaidimo lygį, nutarė rugtynių metu apsijungti su latviais ir estais krepšininkais. Šiaip jau organizacija veikia savarankiškai.

— **The Catholic Weekly,** Sydnejaus katalikų savaitraštis, paskelbė platų rašinį apie bolševikų persekiojamą bažnyčią. Minima išniekinta Šv. Mykolo bažnyčia Vilniuje, kun. Juozo Zdebskio byla ir kiti skaudūs tikinčiųjų persekiojimo klausimai.

ARGENTINOJ

— **Temperley-Adrogue "Aušros"** choras atšventė savo 22 metų veiklos sukaktį, kuri įvyko rugsėjo 29 d. L. Centro rūmų salione.

Vakarą pradėjo jaunuoliai — programos vedėjai Eugenija ir Rikardas Rudžiai.

Pirmoje eilėje buvo paprašytas p. S. Derenčius tarti žodį.

Po to pasirodė Aušros choras, diriguojamas jo vedėjo I. Valantinavičiaus. Du choro dalyviai: Juzė Valantinavičienė padeklamavo "Vedybos iš piršlybų", o Sergijus Derenčius — J. Vaičiūnienės eilėraštį "Tėvynę". Chorą sveikino: — Z. Juknevičius — Lietuvai išlaisvinti centras, O. Ožinskienė — A. L. Balsas, O. Kairelienė — Laikas, p. Burbienė — Birutės draugija, P. Gudelavičius — Šv. Cecilijos choras. Pabaigoje sveikino L. Centro pirm. Alfredas Ruplėnas.

× **Algirdas Valinskas,** Ritos aukšt. mok. mokinys, pateko į baigmines varžybas Merit stipendijai gauti. Algirdas yra pasižymėjęs mokinys, mėgsta šachmatus, dainuoja Lietuvių jaunimo chore, lanko lituanistinę mokyklą. Yra Fabijono ir ponios Valinskų gyv. 6510 So. Artesian, sūnus. Apie Algirdą platesnį straipsnelį parašė vietos laikraštis.

Hanau lietuvių suvažiavime — Lite ratūros ir meno vakaro programos pranešėja Birutė Čaplikaitė - Kozicienė skaito gautus sveikinimus iš įvairių vietovių hanaviškių suvažiavimo proga. Nuotr. V. Noreikos

Gėlių pardavėja — Piešė Diana Maskaliūnaitė, Marquette Parko lit. m-los VI sk. mok.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų S-gos Chicagos skyriaus
Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So., Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

NELAIMĖ

Aną vasarą aš važiavau į Europą su mamyte ir tėveliu. Aš turėjau šuniuką vardu Brandy, kurį mes palikome namie. Mes į Europą važiavome trims savaitėms. Mums ten labai patiko. Mes lankėme muziejus, parkus, zoologijos sodus ir valgėme restoranuose. Kai mes ten buvome, Brandy vieną dieną išėjo į kiemą ir kaip nors perlindo per tvorą ir išbėgo į gatvę. Tada mašina sustojo ir pasiėmė Brandy. Ir nuo tos dienos mes niekada jos nebematome.

Regina Verbylaitė,
V skyriaus.
Montrealio lit. m-la "Liepsna"

BITĖS

Bitės daro medų. Avilys yra jų namas. Jos niekada nepaklysta ir visada randa kelią į namus. Jos skrenda labai toli. Jos geria nektarą iš žiedų. Aš mėgstu medų. Avilyje bitės daug dirba.

Petras Zmuidzinas

Mes turėjome kiemą. Ten augo daug gėlių. Bitės vis atskrisdavo į mūsų kiemą. Jos skrisdavo nuo vienos gėlės prie kitos. Avilys yra bičių namas.

Kristina Budrytė
Abu Los Angeles lietuviškos mokyklos mokiniai.

MOKYKLA — ATEITIES KALVĖ

Kai augi amžiumi, rūpesčiai irgi auga. Mokiniams reikia rūpintis, kad paruoštų gerai namų darbus ir kad gerai mokytųs. Aš irgi turiu tuo rūpintis. Reikia gauti gerus pažymius. Egzaminų pažymiai yra svarbūs priėmimui į gimnaziją. Gimnaziją baigus, gal būsiu mokytoja arba gal iš muzikos gyvensiu. Aš mokaus pianinu skambinti. Jei norėsiu būti mokytoja, turėsiu lankyti universitetą. Reikia dirbti ir gerai mokytis dabar. Gali tas man padėti ateityje.

Laura Lanciutė,
Marquette Parko mok.

MANO BUOŽGALVIAI

Mūsų kieme yra bala. Kiekvieną pavasarį varlės prideda kiaušinių. Iš tų kiaušinių išsiperi buožgalviai. Iš tų buožgalvių išauga mažytės varlytės. Per tą visą laiką aš turiu saugoti, kad bala neiždžiūtų. Jei išdžiūtų — visi buožgalviai nustiptų (numirtų). Kai varlytės paauga, jos pasilieka prie balos gyventi. Kasmet aš prisiauginu daugybę naujų varlių.

Linas Jauniškis,
Bostono lit. m-los II sk.
mokinys. "Švilpukas"

MIELA ROŽYTE,

Ką man daryti su savo plaukais? Kai aš juos išplaunu, tai negaliu nieko padaryti su jais.

Ragana

Miela Ragana,
Tai neplauk.

Miela Rožyte,
Man labai nepatinka mokykla ir aš nenoriu į ją eiti. Ką man daryti?

Tinginėlė

Miela Tinginėle,
Tai atvažiuok.

Lemonto lit. m-la
"Jaunimo Balsai"

APIE ŽUVAVIMĄ

Man patinka žuvauti. Kai oras švarus, išbūnu visą dieną lauke. Kartais būna dienų, kad žuvys nekimba prie meškerės. Taip būna kartais visą dieną. Tada labai nuobodu: tik sėdėti laive ir laikyti meškerę.

Man ir mūsų visai šemai patinka žuvauti. Mes turime laivą su 75 arklio jėgų motoru. Žuvauti dažniausiai važiuojam į Seneca's ežerą. Bet žuvaujam ir kitur, kur tik yra žuvų. Pvz. Kanados ežeruose ir Floridoje.

Pagaunam visokių žuvų: lydžių, upėtakių, bass ir kitų rūšių.

Lauksiu vasaros, kada vėl visa šeima galėsime išplaukti pažuvauti.

Arnoldas Olis
Rochesterio lit. m-los mokinys.
"Plunksna"

BLOGA ŠIRDIS

Prastai apsirengusi moteris atėjo į gydytojo kabinetą ir paprašė, kad nemokamai padarytų širdies rentgeno (X-ray) nuotrauką. Sakėsi esanti neturtinga ir negalinti mokėti. Kai gydytojas pasuko aparatą, pamatė paslėptą piniginę su šimto dolerių sidabrinėmis monetomis.

— Tikrai jūs turite blogą širdį — pastebėjo neiškentęs gydytojas, — šimtas sidabrinių dolerių neleidžia jai gerai veikti.

SUSITIKIMAS SU DAIL. ADOMU IR MARIJA VARNAIS

1974 m. balandžio 27 d. Kristijono Donelaičio mokyklos mokytojai ir mokiniai turėjo progą susipažinti su dailininku Adomu Varnu ir jo žmona Marija.

Ponas Varnas papasakojo apie spaudos draudimo laiką, kai jis dalyvavo slaptai statant "Amerika pirtyje" veikalą. Daug žmonių iš visų kaimų suvažiavo pamatyti vaidinimo, nors tai ir buvo didelė rizika. Vaidinimo 25 metų sukakčiai paminėti (jau nepriklausomais laikais), aktoriai suruošė vaišes. Jose visi prisiminė sunkią praeitį, kai reikėjo bijoti žandarų. Taip buvo gera, kad Lietuva buvo laisva.

Ponia Varnienė, pedagogė ir didelė Montessori metodų praktikuotoja, turėjo atsiminimų iš spaudos draudimo laikų. Kai ji buvo maždaug 13-15 metų amžiaus, ji pastebėjo, kad kai kurie lietuviukai rašo laiškus rusiškai. Ji nutarė įsteigti kaime vargo mokyklą, kad lietuviai nepamirštų savo kalbos. Piemenukai ateidavo į klases, o ponios Varnienės tėvelis saugodavo nuo žandarų. Taip ji daug jaunų žmonių išmokė lietuviškai skaityti ir rašyti.

Adomas ir Marija Varnai yra geri pavyzdžiai jauniems mokiniams. Jiedu tiek daug gražių metų pragyvenę ir tiek daug gero padarę lietuvybei. Marija ir Adomas Varnai tikrai yra istoriniai asmenys ir lietuviai juos visada laikys širdyse.

Magdutė Belickaitė, VIII kl.
K. Donelaičio lit. m-la

TAMSA

Baisiausias įvykis atsitiko mano gyvenime, kai aš buvau mažas. Miestas užgesino visas šviesas mūsų name. Aš taip išsigandau, kad atsisėdau ir nejudėjau, nes maniau, kad kas nors atėjo pas mus. Bet kai šviesas užsidegė, nieko nebuvo ir nieko neatsitiko. Dabar aš taip neišsigąsčiau, nes esu daug vyresnis ir nebijau tamsos. Man dar vis nemalonu eiti į rūsį vienam, todėl einu su savo jaunesniu broliuku. Kartais visai nebijau ir nenoriu bijoti, kadangi aš turiu parodyti pavyzdį savo mažesniam broliui ir sesutei.

Marius Stropus,
Dariaus - Girėno lit. m-los
mokinys

TELEFONAS

Vienos senos moters bute telefono kompanija įrengė telefoną. Sekančią dieną ji skambina kompanijai.

— Mano telefono laidas yra labai ilgas, visą laiką kliūna už kojų. Patraukite jį truputį už savo galo.

Aš šoku baletą kieme. Piešė Danutė Penčylaitė, 4 metų. Kriaučeliūnų vardo Montessori vaikų namelių auklėtinė.

PLAŠTAKELEI

Plaštakėle, geltonoji,
kur skrendi, kur tu plasnoji?
Ar ieškot meduoto žiedo,
Ar klausyt kaip paukščiai gieda?
Nors vikri, bet aš pagausiu
Ir iš naujo vėl paklausiu:
Kur skrendi, kur tu plasnoji
Ir kam tu mane vilioji
Į pasaulį tą bekraštį
Laimės žiedo susirasti?
Skrisk į tolumas, plasnoki,
Tik manęs tu nevilioki.
Man daržely žiedas žydi,
Toks gražus, visi pavydi!

Laimutis Švalkus
"Gyvastis"

PIETŪS

Skautų būrys išsiruošė į žygį.

— Kuria kryptimi einame? — klausia vadovas.

— Į pietus!

— Dėl ko taip galvoji?

— Nes man labai karšta.

GALVOSŪKIAI

I (mįslė)

Stovi ponas su raudona (ruda) kepure. Kas tik eina, tai prisilenkia prie jo.

(10 taškų)

II

Labai seniai, vienas mokslininkas atnešė mažą bonką karaliui ir pasakė: "Šioje bonkoje yra skystimas toks stiprus, kad viską, ką jis palies, ištirpins." Kaip karalius sužinojo, kad mokslininkas meluoja?

(5 taškai)

Iš "Jaunimo balsų".

III

Padarykite bandymą. Pripilkite stiklinę vandens. Ant vandens paviršiaus užmeskite popierinės nosinaitės (tisue paper) siaurą juostelę. Ant jos uždėkite nestorą adatą. Adata laikysis. Paėmę pieštuką, atsargiai juo nuspauskite popieriaus juostelę į stiklinės dugną. Adata liks vandens paviršiuje. Paaiškinkite kodėl? Juk adata įmesta į vandenį visada paskęs.

(10 taškų)

IV

Kuri jūra skalauja trijų pasaulio dalių (kontinentų) krantus?

(10 taškų)

V

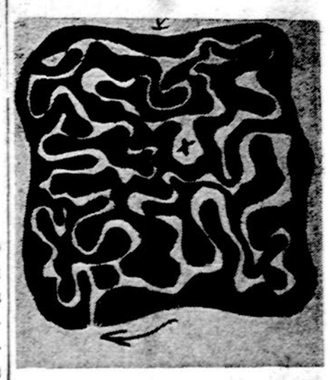

(Žiūrėkite brėžinį). Laiveliu reikia nuplaukti į kryžiuku pažymėtą vietą. Nubrėžkite laivui kelią.

(5 taškai)

GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

I Grybas.

II Negyvojoje jūroje. Šios jūros vandenyje yra labai daug druskų. Šios jūros vandens sūrumas yra 7,5 kartų didesnis už kitų jūrų vandens sūrumą.

III Nuteistasis iš dėžės išėmė vieną popieriuką ir, niekam jo nerodydamas, prarijo. Teisėjai, norėdami sužinoti, kas buvo parašyta ant ano popieriuko, ištraukė iš dėžės antrąjį, o ant šio buvo užrašas "mirtis". Vadinasi, svarstė teisėjai, ant suvalgytojo popieriuko buvo "gyvybė".

IV Tryliktame šimtmetyje.